

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 126 (2128) ♦ Вівторок, 13 липня 1999 року ♦ Ціна договірна

Урожайна сесія

В останній тиждень пленарних засідань планується розглянути близько 70 питань. Як наголосив Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко на нараді голів комітетів, фракцій і депутатських груп, народні обранці прийняли минулого тижня 21 закон у цілому і стільки ж — у першому читанні. А протягом третьої сесії прийнято близько 700 законів, хоча планувалося лише 500.

Зрозуміло, аналіз зробленого попереду: підсумки сесії Олександр Ткаченко підіб'є в останній день пленарних засідань. А тому прийнято рішення головну увагу приділити найбільш пекучим проблемам сьогодення. Зокрема, Верховну Раду непокоїть ситуація з ходом збирання врожаю. Адже негода не сприяла хліборобам, і на полях зріє не вельми дорідне зерно. Так, полтавці й черкашани матимуть урожай удвічі нижчий, як у попередні роки. Однак є загроза втрати і цього хліба, якщо не забезпечити трудівників ланів необхідним для жнив. Власне, саме

цим і пояснюється те, що народні депутати вирішили заслухати інформацію Кабінету Міністрів про підготовку і хід збиральних робіт в Україні.

Окрім того, Верховна Рада цього тижня продовжить роботу над законопроектами, які були внесені до парламенту Президентом після підписання ним указів з економічних питань. 15 з них планується розглянути на пленарних засіданнях цього тижня, а решту — на початку четвертої сесії.

До порядку денного роботи Верховної Ради внесено також розгляд законопроектів, пов'язаних з ратифікацією ряду міжнародних угод, а також кадрові питання. Народні обранці планують розглянути деякі питання, пов'язані з виборами Президента; крім того, заслухати звіт тимчасової слідчої комісії, яка вивчає законність відкриття закордонних рахунків високими посадовими особами. Народні депутати затвердять також план роботи Верховної Ради на четверту сесію.

Дама на ймення РЕФОРМА

Верховна Рада провела слухання з питань реформування Збройних сил України. Парламент у сесійному режимі розгляне ще раз цю проблему і ухвалить рекомендації.

Вітчизняна армійська реформа вельми нагадує примхливу норовливу пані, котра прагне бути стрункою, витонченою і модною і при цьому не зважає на фінансові можливості того, хто її утримує...

(Закінчення на 4-й стор.).

«Колоски» жнивуть без бензину

Паливну кризу примудрилися не відчувати в КСП «Колоски» Сакського району.

Тут жнивну техніку переобладнали для роботи на газі, що дало змогу не закладати під пальне майбутній урожай. Понад чотири роки трудівники села Добрушине не бачили зарплати. Тепер у них з'явилася надія, що ситуація зміниться на краще. До осені в господарстві закінчать спорудження стаціонарної газової станції і переведуть всю техніку на газовий режим роботи.

Олійне роздоріжжя

Україна (другий після Аргентини світовий експортер соняшникового насіння), імовірно, імпортуватиме олію. Економічне нововведення регламентоване прийнятим Верховною Радою в першому читанні з подання Президента законопроектом «Про порядок ввезення в Україну окремих видів олій рослинної у 1999 році». Згідно з документом, якщо його буде ухвалено парламентом, до 1 жовтня нинішнього року наш кордон без обкладання ввізним митом зможуть перетнути 100 тисяч тонн сирової (нерафінованої) соняшникової олії і 20 тисяч тонн соєвої. Нині ввезення обкладається за ставкою 50 відсотків митної вартості, але не менш як 0,7 єко за кілограм.

(Закінчення на 16-й стор.).

У номер

Висока відзнака

Диплом академіка Російської академії природничих наук і медаль із зображенням академіка В. Вернадського отримав учора Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко. Так високо оцінили наші сусіди його вклад у розвиток сільськогосподарської науки та у ліквідацію наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Окрім того, віце-президент Російської академії природничих наук Юрій Рахманін вручив Олександрові Ткаченку срібну медаль імені академіка І. Павлова, встановлену росіянами з нагоди ювілею великого вченого.

Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко у слові подяки високо оцінив досягнення російських науковців і висловив думку про необхідність тісної співпраці вчених обох країн. Він запевнив, що докладе всіх зусиль, щоб наші країни «були в єдиному економічному, духовному, науковому просторі».

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Щоб і «Газ-пром» був ситий, і поставки цілі

Президент України Леонід Кучма зустрівся в Києві з головою ради директорів російського акціонерного товариства «Газпром» Віктором Черномірдієм.

Як повідомляє прес-служба глави української держави, обговорювалися питання поставок в Україну енергоносіїв та погашення заборгованості за спожитий газ.

У четвер, 15 липня, в Києві відбується чергове засідання змішаної українсько-російської комісії з економічного співробітництва, одним з основних питань якого стане якраз тема погашення українських боргів за російський газ.

13

липня

- ✓ 1677 р. Почалася перша Чигиринська оборона від турецьких військ.
- ✓ 1943 р. Почалася Донбаська наступальна операція військ Південно-Західного і Західного фронтів.
- ✓ 1990 р. Президент СРСР М. Горбачов видав указ про відновлення прав усіх жертв політичних репресій 20–50-х років.

Куди пливе український «Титаник»?

7-8

Як бабця Галя шкільну форму «купила»

13

○ Після ремонту до енергосистеми України під'єднано 2-й енергоблок Південно-Української АЕС.

○ Через нещодавню аварію під час запуску російського супутника «Радуга» на невизначений термін відкладено запуск українсько-російського супутника «Океан-О».

P.S.

А борги за газ треба платити

! У номер

✓ Київ

Україна
Центральна виборча комісія

ПОСТАНОВА

9 липня 1999 року м. Київ №109

**Про реєстрацію кандидата
у Президенти України
Марчука Євгена Кириловича**

Розглянувши документи, подані до Центральної виборчої комісії при реєстрації претендента на кандидата у Президенти України Марчука Є. К. відповідно до вимог статті 22 Закону України «Про вибори Президента України», а також на підставі протоколу Центральної виборчої комісії від 9 липня 1999 року №3 про результати збирання підписів виборців на підтримку претендента на кандидата у Президенти України Марчука Є. К., кандидатуру якого підтримали своїми підписами не менш як один мільйон громадян України, які мають право голосу, в тому числі не менш як 30 тисяч громадян у кожному з двох третин регіонів України, керуючись частинами першою, другою, третьою, четвертою статті 28 Закону України «Про вибори Президента України», статтями 11, 12 та пунктом 12 статті 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія постановляє:

1. Зареєструвати Марчука Євгена Кириловича, 1941 року народження, громадянина України, позапартійного, освіта вища, народного депутата України, голову Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці, який проживає у місті Києві, висунутого 15 травня 1999 року виборчим блоком партій «Наш Президент — Євген Марчук!» (Соціал-Демократичний Союз, Християнсько-народний союз, Українська Республіканська партія, Українська селянська демократична партія), кандидатом у Президенти України.
2. Видати кандидату у Президенти України Марчуку Євгену Кириловичу посвідчення встановленого зразка.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.**Заклучна трійка
здали підписи**

Олександр Ржавський, Василь Онопенко, Наталя Вітренко — ось тріє претендентів на кандидата у Президенти України, які заявили про подання до ЦВК підписних листів 12 липня. Це останній день їх подачі.

Перші двоє претендентів здали свої документи до ЦВК у першій половині дня.

Наталя Вітренко — о 16-й годині.

За даними прес-служби ЦВК, Олександр Ржавський заявив до Центровиборчкому 462 папки з 85 755 листами, в яких міститься 1 мільйон 687 тисяч 938 підписів. Найбільше за нього зібрано підписів у Донецькій, Миколаївській, Житомирській областях та в Києві.

За Василя Онопенка задекларовано 1 млн. 442 тис. 826 підписів на 75 411 листах.

✓ Фотофакт

Представники Асоціації молодих депутатів України та партії «Молода Україна» обговорюють проблему недоторканності депутатів місцевих рад.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

**Рівні серед рівних,
а не учні сильних**

Хоча, власне, українське питання на восьмій щорічній сесії Парламентської асамблеї ОБСЄ цього разу не обговорювалося, Україні вдалося зайняти чільну позицію в головному документі сесії — Санкт-Петербурзькій декларації, внести низку вагомих поправок, уперше виступити з трибуни на пленарному засіданні та навіть посісти місце віце-президента асамблеї.

Багато пропозицій стосувалося появи нових структур ОБСЄ, скажімо, військових, поліцейських формувань чи цивільних сил швидкого розгортання в гарячих точках Європи. Однак більшість кардинальних змін не пройшло, бо це певною мірою дублювало б діяльність інших європейських структур. Така була й позиція України. І все-таки у резолюції з Косово було підтримано ідею створення так званих демократичних парламентських десантів — груп парламентаріїв, які будуть направлені в зони конфліктів для відбудови громадянського суспільства чи попередження криз. З цим погодилися й Україна, щоправда, вважаючи це дещо запізніллим рішенням.

За наполяганням нашої делегації економічну резолюцію Санкт-Петербурзької декларації стосовно відновлення Балканського регіону доповнено пунктом, у якому ПА ОБСЄ «настійливо просить» надати негайну допомогу для компенсації не лише країнам, які існують із Косово, а й «іншим сусіднім країнам, які постраждали від скорочення експорту і імпорту після зруйнування транспортних комунікацій і особливо річкового судноплавства по Дунаю».

Виступаючи перед учасниками асамблеї, перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк заявив, що Україна стоїть за подальше посилення ролі парламентської дипломатії під егідою ОБСЄ. «Однак ми хотіли, щоб ідея про провідну роль ОБСЄ в системі європейської безпеки втілювалася в життя більш наполегливо», — зазначив А. Мартинюк.

Під час нинішньої сесії було переобрано ще на один рік президента ПА ОБСЄ — пані Хелле Дайн (Данія). Одну з чотирьох

вакансій віце-президента асамблеї виборів представник України — народний депутат Ігор Остап, котрий уже більш як п'ять років працює у складі української парламентської делегації на ПА ОБСЄ. До речі, серед усіх інших кандидатур він набрав найбільше голосів: 139 із 172.

Сесія ПА також прийняла резолюції про подолання демократичного дефіциту ОБСЄ, роль ОБСЄ в попередженні й урегулюванні конфліктів, стосовно вбивства Галини Старовойтової, розвитку правопорядку і прав людини в Російській Федерації, про парламентські вибори у Білорусі. Парламентська асамблея запропонувала урядам держав — учасниць ОБСЄ прийняти під час Стамбульської зустрічі на найвищому рівні в листопаді 1999 року Хартію європейської безпеки, яка повинна визначити принципи і механізми реалізації співробітництва в сфері безпеки на континенті.

Наступна щорічна сесія ПА ОБСЄ відбудеться в Бухаресті. Її передуватиме парламентська конференція «Субрегіональні процеси економічного співробітництва в Європі», що відбудеться в Нанті (Франція) з 13 по 15 жовтня цього року.

А тепер слово членам постійної делегації Вер-

ховної Ради України у ПА ОБСЄ.

Іван ПЛЮЩ, голова постійної делегації ВР України у ПА ОБСЄ, член політичного комітету ПА, фракція НДП у ВР:

— На мій погляд, ОБСЄ задоволена станом справ в Україні відносно прав людини, національних меншин. Не вважаю, що наша держава потребує сьогодні якихось спеціальних заходів чи місій ОБСЄ. Ми в змозі розв'язати всі внутрішні проблеми самостійно.

Ігор ОСТАП, віце-президент ПА ОБСЄ, член політичного комітету ПА, фракція «Реформи-центр» у ВР:

— Обрання мене віце-президентом — це підсу-

Білі ночі
Санкт-Петербурга
стали для української
делегації воістину магічними

Ольга ЮХИМЕЦЬ, член гуманітарного комітету ПА ОБСЄ, фракція КПУ у ВР:

— Прийняті резолюції — це великий матеріал для роздуму нашим українським парламентарієм, ґрунт для появи цілого ряду законів, які можуть рухати нашу державу шляхом демократії.

Але мене насторожило те, що зберігаються подвійні стандарти у підході великих, міцних держав до нових держав. На жаль, європейська демократія дивиться на нас згорі вниз.

Олег БІЛОРУС, член економічного комітету ПА ОБСЄ, фракція «Батьківщина» у ВР:

— Дискусія на економічній темі на сесії засвідчила, що глобалізація економіки поряд із позитивними впливами несе в собі певні загрози. Особливо для так званих нових країн. Деякі західні економісти і політологи кажуть: глобальна економіка перемогла, тож і політика має бути глобальною. Відтак, національна держава повинна піддатися впливу глобальних економічних трансформацій. Для України, великої європейської держави, це означає підпорядкування зарубіжним стратегіям розвитку, які нам нав'язують.

Маємо виробляти активну позицію України, виходячи передусім з національних інтересів і її безпеки.

Юліана ШЕВЧУК.

Київ — Санкт-Петербург — Київ.

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

**«Досьє»
як монпансьє**

3 іншого голосу

**«А я сиджу
в кукурудзі...»**

Взагалі американці чомусь кукурудзу їдять самі, а свиней годують гречкою. У нас — навпаки. Так уже історично склалося. Хоча на українських полях давно вирощують качанисту. Щоправда, з урожайністю у неї як-так. Свиням виєтає. А ось заховатися у високому бадиллі можна з головою. Навіть засідку там влаштували для політичних наскоків на одного з найреальніших кандидатів у Президенти України і суперників нинішнього.

З армійською дисциплінованістю: «пост злав — пост прийняв» кукурудзяна тяготила про «дядька ТОМа» (я її вже згадував минулого тижня) перекочувала зі сторінок «України молоді» на телесекран Першого національного каналу і в четвер засвітилася тепер уже в програмі «Досьє». Таким чином у передвиборного президентського флагама «7 днів» Ігоря Сторожука у фарватері тепер з'явився маленький «сторожовик» з універсальним калібром палубної артилерії. Бо тільки скромний хронометраж «Досьє» і убогий відеоредактор не дозволили повністю переспівати «досьє» з «України молоді».

Юний ведучий «Досьє» компенсував це хлопчачою бравадою з приво-

«Дітям забороняється відвідувати школу, коли від них чути запах дикої цибулі».

Закон штату
Західна Вірджинія, США.

ду якихось погроз на адресу його програми, яких він не злякався. Бо в кукурудзі добре заховався. Смішно це слухати з огляду на «крутизну» покровителів передвиборних програм УТ-1. Та вона за своїх служивих так заступається, що там, у бадиллі, і сидітимеш ще років 5.

Будь яке «досьє» на когось і щось насамперед ґрунтується на документальних джерелах, а його оприлюднення — на системному аналізі і послідовності, і аж ніяк не на кон'юктурному висмикуванні з нього окремих сторінок.

Але саме за цією вибірковою технологією пішли автори телеверсії «кукурудзяного досьє».

(Закінчення на 12-й стор.).

Постанова
Верховної Ради України

«Про інформацію робочої групи Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією про результати вивчення конфлікту, пов'язаного зі звільненням та призначенням голови правління відкритого акціонерного товариства «Миколаївський глиноземний завод» та зверненням трудового колективу Миколаївського глиноземного заводу»

29 червня 1999 року відбулося засідання Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією, на якому було розглянуто питання про порушення законодавства України при звільненні та призначенні голови правління відкритого акціонерного товариства «Миколаївський глиноземний завод». Було заслухано голову Національного агентства України з управління державними корпоративними правами Таранова О. В.

Комітетом було прийнято рішення про терміновий виїзд групи народних депутатів України для вивчення ситуації на місці.

30 червня 1999 року група народних депутатів України на чолі з Развадовським В. Й. мала в місті Миколаєві зустріч з представниками Миколаївської обласної державної адміністрації, міністром промислової політики України Гуревим В. М., Мешиним В. В., численними представниками трудового колективу, заступником голови Національного агентства України з управління державними корпоративними правами Емельяновим В. М.

Групою депутатів було встановлено, що наказом № 105 від 24 червня 1999 року Національного агентства України з управління державними корпоративними правами було звільнено Мешина В. В. з посади голови правління ВАТ «Миколаївський глиноземний завод», а наказом № 108 від 25 червня 1999 року на цю посаду призначено Набоку М. В. Ці дії здійснено на підставі пропозиції міністра промислової політики України Гурєва В. М.

Накази № 105 та № 108 Національного агентства України з управління державними корпоративними правами видачі з грубим порушенням законодавства України, у тому числі Закону України «Про господарські товариства», Статуту та установчого договору ВАТ «Миколаївський глиноземний завод». Так, ВАТ «Миколаївський глиноземний завод» бу-

ло утворено двома акціонерами — орендаром підприємства «Миколаївський глиноземний завод» та Фондом державного майна України на підставі установчого договору від 6 липня 1997 року. Статут ВАТ «Миколаївський глиноземний завод» зареєстровано 8 серпня 1997 року. ВАТ «Миколаївський глиноземний завод» зареєстровано в Державному реєстрі як суб'єкта підприємницької діяльності.

Відповідно до пункту 10.2 зазначеного Статуту питання обрання і відкликання голови правління належать до виключної компетенції загальних зборів акціонерів.

На теперішній час акціонерами ВАТ «Миколаївський глиноземний завод» є не тільки працівники заводу, а й багато інших акціонерів, які придбали акції підприємства в ході приватизації.

Таким чином, Національне агентство України з управління державними корпоративними правами незаконно видало накази про звільнення і призначення голови правління ВАТ «Миколаївський глиноземний завод», привласнивши права загальних зборів акціонерів.

Мешин В. В. подав до Жовтневого районного суду міста Миколаєва позов про поновлення його на роботі, і справа прийнята судом до розгляду.

Великий сумнів викликає кандидатура незаконно призначеного на посаду голови правління ВАТ «Миколаївський глиноземний завод» Набоки М. В.

Як видно з документів, 21 червня 1999 року Міністерство промислової політики України листом №14/0-4-1567 рекомендувало Національному агентству України з управління державними корпоративними правами призначити головою правління ВАТ «Миколаївський глиноземний завод» Козіна К. В. Але вже 23 червня 1999 року зазначеним міністерством було зроблено нове подання на Набоку М. В. Як стало відомо, Набока М. В. останні три роки не проживав в Україні, працював генеральним директором Донського гірничо-збагачувального комбінату в Ка-

захстані. Його кандидатура, всупереч Закону України «Про боротьбу з корупцією», не була погоджена з правоохоронними органами, а також з Миколаївською обласною державною адміністрацією.

Було встановлено, що Набока М. В. прибув на завод у супроводі раніше засуджених за кримінальні злочини громадян України та запросив їх на нараду керівництва заводу. Керівництво Миколаївського глиноземного заводу стверджує, що Набока М. В. є ставлеником відомої кримінально орієнтованої групи TWG, яка, зокрема, усунена з Казахстану за завдання значних збитків країні.

Під час перебування в місті Миколаєві група народних депутатів України одержала достатньо доказів того, що Набока М. В. має тісні контакти з кримінальними елементами. Так, під час бесіди народних депутатів України з Набокою М. В. без запрошення до бесіди приєднався Міхней М. Т., який був раніше засуджений за навмисні тяжкі злочини. Набока М. В., як і Міхней М. Т., представилися як працівники компанії «Єврогаз», яка представляє в Україні інтереси TWG.

Таким чином, в Україні є реальна загроза захоплення стратегічно важливого підприємства — Миколаївського глиноземного заводу кримінальними структурами.

Трудовий колектив Миколаївського глиноземного заводу категорично проти призначення на завод керівника від TWG. На заводі організовано цілодобове чергування добровільних дружинників. У ніч з неділі на понеділок (з 27 на 28 червня) Набока М. В. з групою раніше засуджених громадян України, у відсутності Мешина В. В., проник до адміністративного корпусу заводу, однак робітники заводу примусили Набоку М. В. і його представників залишити приміщення і заявили, що не допустять на підприємство незаконно призначеного директора.

Ситуація може перерости у великий соціальний вибух і потребує негайного

втручання вищих посадових осіб держави для припинення грубих порушень законності.

Заслухавши інформацію робочої групи Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією про результати вивчення конфлікту, пов'язаного зі звільненням та призначенням голови правління відкритого акціонерного товариства «Миколаївський глиноземний завод» та зверненням трудового колективу заводу, Верховна Рада України постановляє:

1. Інформацію робочої групи взяти до відома.

2. Службі безпеки України забезпечити всебічну оцінку фактів недовіри вальютної виручки з Таджикиського алюмінієвого заводу та дати у зв'язку з цим правову оцінку діям керівника ВАТ «Миколаївський глиноземний завод».

3. Рекомендувати Національному агентству України з управління державними корпоративними правами:

екасувати накази №105 від 24 червня 1999 року та №108 від 25 червня 1999 року;

виетупити як представнику акціонера з ініціативою про скликання загальних зборів акціонерів ВАТ «Миколаївський глиноземний завод».

4. Генеральній прокуратурі України, Службі безпеки України та Міністерству внутрішніх справ України не допустити необґрунтованого застосування фізичної сили до працівників заводу та використання правоохоронних органів у цивільно-правовому спорі, забезпечити громадський порядок на «Миколаївському глиноземному заводі».

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
2 липня 1999 року.
№ 810-XIV.

«Про загрозу національній безпеці України в результаті втрати державного контролю над сферою інформатизації»

Заява
фракції ПСПУ

«Інформаційний суверенітет держави — здатність держави контролювати і регулювати потоки інформації з-за кордону з метою додержання законів України, прав і свобод громадян, гарантування національної безпеки країни».

Законодавство України.

Інформатизація — один з головних напрямів державної політики. Національна безпека держави залежить від безпеки воєнно-політичної, соціально-економічної та інформаційної. Недооцінка важливості інформаційних ресурсів спричинює важкі соціально-економічні і політичні наслідки.

«Банки, пошти, телефон, телеграф...» — основні об'єкти державних переворотів. З розвитком високих технологій, створенням глобальних комп'ютерних мереж (типу Інтернет), систем телекомунікації і зв'язку — ці об'єкти стають максимально вразливими.

В Україні розвиток інформатизації ведеться вкрай хаотично, відсутня досконала законодавча база, що забезпечувала б захист інформаційного простору країни. Приватні інтереси дедалі більше превалюють над державними, засоби зв'язку і масової інформації перетворюються на знаряддя впливу їхніх власників. Лише за останніх 2 роки фінансовий обіг в інформаційній сфері збільшився у 200 разів.

Що години Україна збільшує доходи власника фірми «Майкрософт» Б. Гейтса на 43 тис. дол. США за використання його програмних продуктів, тим часом коли вітчизняні висококласні фахівці (основоположники новітніх ЕОМ і кібернетики) — на межі виживання.

Президент України Л. Кучма неодноразово заявляв: «Головне завдання — законодавче забезпечення інформаційного простору».

У січні 1997 року Верховна

Рада України схвалила «Концепцію національної безпеки України», у якій намічено істотну загрозу витоку інформації, що становить державну таємницю, і позначено прийняття комплексних заходів щодо захисту власного інформаційного простору.

У квітні 1997 року у ВР відзначалося, що Інтернет може посилити загрозу для державних таємниць і збільшити залежність національного інформаційного простору від зарубіжної продукції, чужої інформаційної політики». На підтвердження цього: збитки України лише від проникнення в її банківські комп'ютерні мережі у 2000 році становитимуть понад 6 млрд. грн. (1,5 млрд. дол. США). У США такі збитки становлять щороку понад 100 млрд. дол., у Західній Європі — понад 35 млрд. дол. За прогнозами фахівців, на початок 2001 року сумарні збитки від зломів через глобальні комп'ютерні мережі становитимуть порядку 1 трл. дол. США. Однак, попри прогнозовані державні збитки, 9 квітня 1999 року виходить постанов Кабміну (не для друку) про виділення з резервного фонду 13,98 млн. дол. США на придбання ліцензії на програмне забезпечення для органів виконавчої влади. Ця сума в 4 рази перевищує потрібну.

Міністерство фінансів лобує ратифікацію україно-американської угоди про комп'ютеризацію казначейства за рахунок товарно-консультативного кредиту СБ у сумі 26,7 млн. дол. США, яке дозволить кредиторам навіть ліквідувати Держказначейство. Неважко передбачити,

що в разі ратифікації цієї угоди всі (!) гроші України буде «перекочано» електронною поштою до зарубіжних банків, а казначейство буде ліквідовано.

У лютому 1998 року Верховна Рада приймає закони «Про Національну програму інформатизації», у квітні виходить указ Президента «Про деякі заходи щодо захисту інтересів держави в інформаційній сфері», в якому констатується, що Україна перетворилася на споживача застарілих зарубіжних технологій, ідеться про створення єдиної національної системи зв'язку з підтримкою вітчизняного товаровиробника програмних і технічних засобів в інформатизації; державного регулювання цін і тарифів на використання телекомунікаційних і комп'ютерних мереж; передбачено вихід у зарубіжні мережі лише через держпідприємства «Укртелеком», «Укркосмос», «Інфоком».

У відповідності з цими законами контроль за їх виконанням здійснює Кабмін, а координацію Національної програми інформатизації — Рада національної безпеки України.

Однак у серпні 1998 року Кабміну пропонується проект закону «Про особливості приватизації держпідприємства «Укртелеком», тобто дано «добро» на приватизацію і розтринкування «Укртелекому», який давав держбюджету понад 2 млрд. грн. стабільного доходу.

У вересні 1998 року виходить указ Президента «Про вдосконалення держуправління інформаційною сферою», де дозволено приватизацію держтелерадіомовлення і держполіграфії. Крім того, Президент виводить із власного підпорядкування Національне агентство з інформатизації і підпорядковує його Міністерству інформації. А указом від 13.03.1999 року «Про зміни в системі цен-

тральних органів виконавчої влади України» у світлі Меморандуму МВФ ліквідується Міністерство інформації, Державне агентство з інформації і Держкомітет з питань держтаємниць і технічного захисту інформації.

Та це ще не все. У жовтні 1998 року інформаційна сфера від віце-прем'єра В. Смолія переходить до «спритнішого улесника» МВФ і НАТО С. Тигипки і від його імені 9.02.99 року Верховною Радою (у світлі антиконституційної держпрограми співробітництва з НАТО на 1999—2001 роки і запуску інженерів зв'язку НАТО в Україну) пропонується постанова «Про завдання Національної програми інформатизації на 1999—2001 роки» на суму 112 млн. грн., в якій «орієнтовними замовниками» є вже неіснуючі Держагентство з інформатизації, Держстандарт, Міннауки та інші. А також СБУ, яка травневою постановою Кабміну за рахунок кредиту в 705 млн. французьких франків додатково убезпечилася від внутрішнього впливу радіозв'язком TETRAPOLE (Франція), морально застарілим чотири покоління тому, із заборобою використовувати системи радіозв'язку інших стандартів, у тому числі й вітчизняних.

А з 1 вересня 1999 року державні телеканали УТ-1, УТ-2 і канал «Інтер» переходять від держрелейного мовлення (залишивши зв'язківцям величезні борги) до мовлення через італійський супутник.

ВИСНОВКИ: величезні доходи від глобальної інформаційної України розвиватимуть економіку Франції, Італії, Нідерландів та інших країн — членів НАТО. Чию завгодно, крім самої України.

Будь-який переворот в державі супроводжується захопленням засобів зв'язку, а ми добровільно віддаємо їх у чужі руки

(результати такої безтурботності ми спостерігали під час цілеспрямованих бомбардувань в Іраку і Югославії).

3. Метою суверенітету, національної безпеки України (стаття 17 Конституції України) необхідно:

1) до 5 вересня поточного року при Верховній Раді України створити спеціальну комісію з націоналізації стратегічно важливих галузей держави;

2) тимчасово до 2003 року призупинити приватизацію (реорганізацію) систем телекомунікацій і засобів зв'язку (у тому числі первинних мереж), державних поліграфічних підприємств і державних засобів масової інформації;

3) тимчасово до 2003 року призупинити реалізацію спільних із зарубіжними державами і організаціями програм і нормативно-правових актів стосовно схем інформатизації;

4) Кабінету Міністрів України спільно з комітетами Верховної Ради з питань транспорту і зв'язку, з питань свободи слова та інформації до 5 вересня поточного року подати на розгляд Верховної Ради України проект закону «Про націоналізацію стратегічно важливих для держави систем телекомунікацій і зв'язку, поліграфічних підприємств і засобів масової інформації»;

5) контроль за виконанням цих заходів покласти на Консультативну раду з питань розвитку електронної промисловості при Голові Верховної Ради України та на його першого заступника.

У разі ігнорування цих пропозицій вся відповідальність за втрату інформаційного суверенітету і національної безпеки України покладається на Президента України, відповідальних осіб Кабінету Міністрів і Верховної Ради України.

У номер

Дама на ймення Реформа

(Початок на 1-й стор.).

Мобілізаційна філософія:
від кількості — до якості

8 липня до війська прибула остання партія новобранців весняного призову. На цю мобілізаційну кампанію було виділено близько 570 тис. грн. (55% від реальної потреби). Що очікує на них в українській армії? Одні вважають, що півтора року своєї юності прогайнують марно; інші сподіваються, що хоча б протягом цього часу зможуть нормально харчуватися, будуть одягнуті і ще зможуть безплатно набутти якусь спеціальність, яка, можливо, знадобиться в цивільному житті. Однак і песимісти, і оптимісти сподіваються на краще, а це краще, на думку більшості, може дати лише нормальна армійська реформа.

В принципі, вона вже дефілює армійськими шеренгами. Згідно з Державною програмою розвитку і розвитку ЗС на період до 2005 року, в армії триває планова оптимізація чисельності до розумної межі. За цим стратегічним планом, до кінця року в нашій армії залишиться 310 тисяч військовослужбовців і 90 тисяч вільнонайманих. На думку міністра оборони України, генерала армії Олександра Кузьмука, чисельність збройних сил може варіюватися залежно від міжнародного становища (чи є загроза зовні для держави чи ні) та від внутрішньої політики (чи є гроші на утримання «великої» армії). Щоб позбутися «зайвих» людей у погонах, потрібна окрема витратна стаття у держбюджеті — на виплату вихідної допомоги, на квартирні потреби звільнюваних офіцерів, на працевлаштування військових кадрів. На жаль, поки що такої статті немає, тож усі питання, пов'язані зі скороченням особового складу, змушене самотужки розв'язувати військове відомство країни.

Армія професіоналів
чи аматорів?

У контексті майбутньої великої реформи головною темою для обговорення військовиками і цивільними спостерігачами є тема професіональної армії. На жаль, для України армія такого типу поки що залишається казковою мрією. Галузевий парламентський комітет і Міністерство оборони вважають недоцільним і передчасним запровадження контрактної моделі в українських Збройних силах. Про теоретичну «недоцільність» цього заходу ще можна посперечатися, а от економічна його нецільність очевидна. За службу контрактників-професіоналів за європейськими розцінками слід платити десь 1—1,6 тис. у.о.

Як бачимо, «людський фактор» превалює у стратегії революційних змін в армії. А от технічне оснащення військового формування, схоже, «заіржавіло». Наукові розробки, поповнення й модернізація арсеналу наших Збройних сил фінансуються за залишковим принципом.

Грошове довольство —
причина незадоволення

Хоч би які наполеонівські плани щодо реформування армії мало військово керівництво, всі вони без фінансової підтримки — лише паперові проєкти. Чоловіки не плачуть, чоловіки засмучуються... особливо коли йдеться про бюджетні асигнування на потреби армії. У цивілізованих країнах на оборону витрачають 3% ВВП. В Україні армія протягом останнього п'ятиріччя фінансується в розмірі 1,4% ВВП. І то на папері. А на практиці Збройні сили одержують вдвоє менше, ніж заплановано. Погодьтеся, з порожнім гаманцем важко бути галантним кавалером для вишуканої красуні зі світськими амбіціями.

Ольга ВАУЛІНА.

✓ Фотофакт

Побудувавши переробний цех, фермерська асоціація «Прогрес» забезпечила своїх працівників макаронами, олією, ковбасою та хлібом з власної пекарні.

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

Ніхто не бажав... ризикувати?

Скандал

Пристрасті навколо Миколаївського глиноземного заводу вирують неабиякі. У відкритому листі трудового колективу, переданому для публікації в «Голосі України» і адресованому безпосередньо Голові Верховної Ради Олександрові Ткаченку, сказано, що «в тиші кабінетів, приховано, цинічно нехтуючи нашими законами, заводові оголошено війну». Зарубіжна компанія «Транс уорлд груп», яка використовує важелі української виконавчої влади, рветься заволодіти підприємством, а сили захисників заводу майже вичерпані. «Ми стоїмо на останньому рубежі — заводський прохідний і відступати нам нема куди. За нас — завод, наші сім'ї і Україна». Одне слово, захисти, Олександр Миколайовичу, від супротивників!

Театр? Та як подивитися. В Росії на такому «театрі воєнних дій» за право контролювати алюмінієву промисловість у буквальному значенні слова полягли сотні людей. Було це кілька років тому, коли там активно відбувався переділ сфер впливу в економіці і закріплювалися позиції новоявлених олігархів.

До нас бадило алюмінієвої війни завезено 1995 року під виглядом пропозиції приватизовуваному Миколаївському глиноземному заводі «руки і серця» російських алюмінієвих гігантів. Хто їх тоді контролював, той і Мешина — директора МГЗ — «сватав». Мешин, щоб уникнути смертельних обіймів і перспективи навіки стати підкаблучником, обрав долю «парубка». Сам повів справу заводу в країні та за її межами. На чому, як виявляється нині, і погорів. Не люблять у нас одиниць. Пі-

дозрілі вони люди. І от саме через цю підозрілість керівництву ВАТ «Миколаївський глиноземний завод» так і не було передано в управління державну частину акцій, що дозволило б менеджменту на чолі з Мешиним «замовляти музику» не тільки у глиноземному, а почасті і в алюмінієвому виробництві на теренах СНД.

Та невідкрита підозрілість — то смішно. Отож завод і страяли щорічні перевірки. В результаті Мінпромполітики все-таки наважилася змінити директора. От тільки нікого кращого не знайшло за невідомого в Україні, зате вельми відомого в судових документах Казахстану колишнього директора Донського гірничозбагачувального комбінату, ставленника компанії «Єврогаз» і партнера «Транс уорлд груп» Миколу Набоку. Думку акціонерів МГЗ з цього при-

воду навіть не зводили спитати. Ті, звичайно, образилися на таке свавілля, зайняли на заводі кругову оборону.

Чудово розуміючи, що зіткнення лоб у лоб матиме дуже серйозні наслідки (МГЗ — все-таки не маргариновий завод, а одне з найбільших у Європі хіміко-металургійних підприємств), сторони начебто заходилися шукати цивілізовані шляхи вичерпання конфлікту. Але якось дивно. Переважно на пресконференціях, виливаючи протягом цілого тижня через газети і з екрана потоки компромату одне на одного і підливаючи тим самим масла у вогонь.

Найдивніше те, що як риба німий у цій ситуації Президент — гарант Конституції. Жодних серйозних доказів не представив для пояснення своїх дій і уряд. Можливо, сподівається на рішення суду, яке

чекає і Мешин, що оскаржує свою відставку. Лише Верховна Рада прийняла постанову, котра закріплює хоча б чийось відповідальність за те, що відбувається. Згідно з нею, відповідним органам уже вкотре рекомендовано ретельно перевірити заводські справи і забезпечити там громадський порядок.

Гарантом такого порядку, мабуть, мав би стати перший заступник міністра промполітики Сергій Грищенко, тимчасово призначений від міністерства координатором ситуації на МГЗ. Однак, за відсутності В. Мешина, викликаного повісткою до СБУ, він вручив посвідчення гендиректора... Миколі Набоці. Такий поспіх лише загострив напруження. Про роботу заводчан думають зараз менш за все, чекають на оголошення дати зборів акціонерів.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Хочеться, щоб, як Рузвельт,
а виходить — як у Кучми

Як ми з неприхованим полегшенням повідомляли, дехто із виконавчої гілки влади, як-от представник Президента у ВР Роман Безсмертний, привселюдно мусили визнати помітне в останні місяці зростання законотворчої діяльності парламенту, з яким, мовляв, можна і треба співпрацювати.

Але своєрідна сенсаційність цих визнань якраз в іншому — в тому, що цю заслугу законодавців виконавча влада... приписала собі.

Той самий Роман Безсмертний так і сказав, що, крім традиційного прискорення на фінішній прямій чергової сесії, на працевдатність парламенту позитивно вплинуло припинення прямої теле- і радіотрансляції сесії та підписання главою держави серії економічних указів. Мовляв, окрім стратегічної мети — врегулювання економічних відносин, ці укази треба розглядати як тактичний прийом стимулювання в стосунках з парламентом.

Облишмо реакцію народних депутатів, котрі вважають себе не гіршими тактиками, й у відповідь стали не лише «відмітати» з порогу президентські укази та приймати закони з «власної законотворчої кухні», а й замислилися, якби його «зсадити» з телекрана Президента Кучму з адміністрацією і таким чином «стимулювати» його в турботах про народ.

Вершиною президентського процесу стимулювання, очевидно, треба вважати погрози оголосити референдум про недовіру парламенту. Як сталося й цього разу з нагоди розгляду питання про відповідальність уряду. Припрезидентські посадовці зізнаються, що самі не чекали такого ефекту... А, як на мене, то дещо перебільшили його значення...

Пригадується, такі стимулюючі-віагровські замашки Леоніда Даниловича відомі ще з часів його прем'єрства, коли ставив рідний парламент

перед вибором: або голосуєте за новий уряд списком (хоч сам тим складом був незадоволений), або берете усю відповідальність за ситуацію на себе. Представник Президента у ВР Роман Безсмертний одіслав нас у спогадах до ситуації з прийняттям Конституції України, коли глава держави спочатку пригрозив розпуском парламенту, а вранці 28 червня прийшов вибачитися і подякувати за конституційну ніч та пообіцяв нагородити депутатів президентськими відзнаками. Нагородити за що — за те, що злякалися Президента, а через це, можливо, і натиснули «не на ті кнопки»?

Складається враження, що нині від чергової «всеночної» парламент врятувала лише до знушального велика цифра аврально підписаних Леонідом Даниловичем указів, котрі підписати за одну ніч ще можна, а ось поміркувати над ними й прийняти у вигляді законів — це вже занадто. І аргумент на кшталт: чим більше президентських економічних указів — тим більше законів прийняв би парламент, нагадує ситуацію з людиною, яку кинули у воду, щоб екстренно вчилася плавати.

Мови немає, інколи декого і лямком приголомшити треба, можливо, насамперед і тих, у кого при слові «президент» непомірно стимулюється слиновидіння, чи то ба, слинобризкання. Але ж не цілу окрему гілку влади (а це ж насамперед 447 народних депутатів) годиться цим стимулювати і не щоразу. Бо коли лише так, то тоді чим же Україна відрізнятиметься від держави з ознаками диктаторського режиму?

Виникає й інша підозра: якщо, як переконували журналістів в стінах адміністрації Президента, такий тиск на цілу гілку влади — це інструмент великої політики, то чи не забідний президентський арсенал політичних інструментів? Відомо ж бо про право глави держави на законодавчу ініціативу, на визначення того чи іншого проєкту як невідкладного, на накладання вето, і нарешті, про що наголошував пан Безсмертний, право видавати укази правозастосовчого характеру й ними впливати на виконання законів.

Нас переконують, що арсенал небідний. Президент, застерігаючи, що не мовчатиме, ставитиме парламент «з його іграми» на місце, підтверджує цю «небідність». Тоді, питається, яка інша убогість заважала президентсько-виконавчій владі досі впливати на ВР хоча б так, як це вдалося з нагоди слухання питання про відповідальність уряду?

Засобів впливу на парламент досить багато, переконували представників мас-медіа на черговому брифінгу в адміністрації Президента, і порекомендували почитати про них у книзі одного з народних депутатів про стосунки Рузвельта з американським конгресом. Може, й справді на Банковій хочуть діяти за Рузвельтом, а воно виходить по-кучмівськи. А може, народний депутат у тій книзі щось переплутав — за цими депутатами око та око...

Анатолій БЕНЬ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади державної політики щодо виробництва, експорту, імпорту, оптової та роздрібно торгівлі цукром.

Стаття 1. Основні поняття і терміни
Для цілей цього Закону вживаються такі поняття і терміни:

бурякоцукровий комплекс — сукупність господарюючих суб'єктів усіх форм власності, які вирощують цукрові буряки, займаються їх переробкою на цукор і здійснюють його реалізацію;

квота поставки цукру на внутрішній ринок (квота «А») — максимальна кількість цукру для поставки на внутрішній ринок з 1 вересня поточного року до 1 вересня наступного року для задоволення внутрішніх потреб;

квота поставки цукру за міжнародними договорами (квота «В») — кількість цукру для поставки за межі України за міжнародними договорами та поповнення, в разі необхідності, квоти «А»;

квота «С» — цукор, вироблений понад квоти «А» та квоти «В» і призначений для реалізації його власниками виключно за межами країни;

мінімальна ціна на цукрові буряки — нижня межа ціни при укладанні угод купівлі-продажу цукрових буряків для виробництва цукру в межах квоти «А» та квоти «В»;

мінімальна ціна на цукор — нижня межа ціни при укладанні угод купівлі-продажу на внутрішньому ринку України в обсягах квоти «А»;

оптова торгівля цукром — діяльність з придбання та продажу цукру для його наступної реалізації підприємствами роздрібно торгівлі, іншим суб'єктам підприємницької діяльності;

роздрібна торгівля цукром — діяльність з продажу цукру громадянам та іншим споживачам для їх особистого некомерційного використання незалежно від форми розрахунків.

Стаття 2. Державне регулювання виробництва цукру та вирощування цукрових буряків

1. Обсяги виробництва цукру, що поставляється на внутрішній ринок України, обмежуються квотою «А». Обсяги виробництва цукру, що призначений для поставок за межі України з метою виконання зобов'язань держави за міжнародними договорами, обмежуються квотою «В».

2. Граничні розміри квоти «А» та квоти «В» визначаються щорічно Кабінетом Міністрів України.

3. Обсяги виробництва цукру в межах квоти «А» та квоти «В» розподіляються між цукровими заводами органом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, на конкурсних умовах. Розподіл обсягів виробництва цукру в межах квоти «А» та квоти «В» здійснюється не пізніше 1 січня поточного року.

4. Порядок та умови розподілу обсягів виробництва цукру в межах квоти «А» та квоти «В» визначаються Кабінетом Міністрів України.

5. Обсяги вирощування цукрових буряків для виробництва цукру в межах квоти «А» та квоти «В» визначаються щорічно Кабінетом Міністрів України або уповноваженим ним органом і розподіляються обласними та районними органами виконавчої влади на конкурсних умовах.

Стаття 3. Державне регулювання реалізації цукру

1. У межах квоти «А» за заявками підприємств, які займаються оптовою торгівлею цукром, уповноваженим Кабінетом Міністрів України органом видаються спеціальні дозволи (ліцензії) на реалізацію цукру на ринку України з урахуванням квартальних і місячних обсягів.

2. Оптова торгівля цукром на внутрішньому ринку України здійснюється суб'єктами підприємницької діяльності за наявності у них спеціального дозволу (ліцензії). Кількість ліцензій на здійснення оптової торгівлі цукром не обмежується.

3. Роздрібна торгівля цукром може здійснюватися виключно особами, які зареєстровані як суб'єкти підприємницької діяльності у порядку, встановленому законодавством України.

4. Суб'єкти підприємницької діяльності, що здійснюють роздрібну торгівлю цукром, мають право одержувати призначений для реалізації цукор виключно від осіб, які мають спеціальні дозволи (ліцензії) на здійснення оптової торгівлі цукром.

5. Для стабільного забезпечення потреб внутрішнього ринку цукром протягом року та недопущення значних сезонних коливань ціни на нього визначаються квартальні та місячні обсяги реалізації цукру.

6. У межах квоти «В» за заявками під-

приємств, які здійснюють експорт цукру, уповноваженим Кабінетом Міністрів України органом видаються спеціальні дозволи (ліцензії) на реалізацію цукру за межі України згідно з міжнародними договорами з урахуванням квартальних і місячних обсягів.

Реалізація цукру квоти «В» здійснюється за цінами, що визначаються міжнародними договорами.

7. Реалізація цукру з квоти «В» та квоти «С» на внутрішньому ринку України забороняється.

8. Облік операцій з реалізації цукру з квот «А», «В» та «С» здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

9. Захист вітчизняних виробників від імпорту цукру та продуктів з підвищеним вмістом цукру здійснюється відповідно до законодавства України.

10. Ввезення цукру в Україну фізичними особами здійснюється лише в обсягах, що необхідні для власного споживання, граничні розміри якого визначаються Кабінетом Міністрів України.

11. Виробництво цукру в Україні з імпортової сировини допускається виключно за умови подальшого вивезення готової продукції у повному обсязі за межі України в терміни, передбачені законодавством України.

Стаття 4. Органи, які здійснюють регулювання виробництва і реалізації цукру

1. Заходи щодо регулювання виробництва і реалізації цукру визначає Кабінет Міністрів України.

2. Заходи щодо регулювання виробництва і реалізації цукру здійснюють уповноважені Кабінетом Міністрів України органи.

Рішення органів, які за дорученням Кабінету Міністрів України здійснюють заходи щодо регулювання виробництва та реалізації цукру, підлягають державній реєстрації у встановленому законодавством порядку і є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами підприємницької діяльності.

Стаття 5. Закупівля цукру для забезпечення державних потреб

1. Обсяги закупівлі цукру для задоволення внутрішніх державних потреб, а також для виконання зобов'язань держави за міжнародними договорами визначаються щорічно Кабінетом Міністрів України. Закупівля цукру для задоволення державних потреб здійснюється органами (підприємствами), уповноваженими Кабінетом Міністрів України.

2. Відносини між органами (підприємствами), що здійснюють закупівлю цукру для державних потреб, і виробниками цукру регулюються нормами законодавства України та положеннями угод, що між ними укладаються.

3. Закупівля цукру для задоволення державних потреб здійснюється за умови попереднього фінансування витрат виробників цукру та цукрових буряків у межах мінімальних цін на відповідну продукцію, встановлених згідно з порядком, що передбачений цим Законом. У межах попереднього фінансування зазначених витрат може застосовуватися державне матеріально-технічне забезпечення виробників цукру та вирощування цукрових буряків.

Обсяги і порядок попереднього фінансування та державного матеріально-технічного забезпечення виробників цукру та цукрових буряків передбачаються Державним бюджетом України.

При цьому попереднє фінансування витрат виробників цукрових буряків здійснюється в такому порядку:

40 відсотків — до початку весняних польових робіт;

60 відсотків — до початку сезону збирання цукрових буряків.

4. Грошові розрахунки між органами (підприємствами), що закуповують цукор для задоволення державних потреб, і виробниками цукру та цукрових буряків здійснюються через Державне казначейство України.

Стаття 6. Ціноутворення в бурякоцукровому комплексі

1. Мінімальна ціна на цукрові буряки, які поставляються для виробництва цукру квоти «А» та квоти «В», і мінімальна ціна на цукор квоти «А» визначаються щорічно Кабінетом Міністрів України за пропозиціями Міністерства агропромислового комплексу України з урахуванням базисної цукристості.

2. Мінімальна ціна на цукрові буряки, які поставляються для виробництва цукру квоти «А» та квоти «В», і мінімальна ціна на цукор квоти «А» встановлюються щорічно до 1 січня поточного року із застосуванням щомісячних індексів інфляції.

3. Мінімальні ціни на цукор і цукрові буряки встановлюються на рівні, що забезпечує прибутковість виробництва відповідних видів продукції.

Стаття 7. Відносини між учасниками бурякоцукрового комплексу

Відносини між цукровими заводами, бурякоцукровими господарствами та іншими суб'єктами бурякоцукрового комплексу здійснюються на основі господарських договорів, які укладаються між ними відповідно до цього Закону.

Типові умови господарських договорів, що затверджуються Кабінетом Міністрів України або уповноваженим ним органом, є обов'язковими до застосування у відносинах між цукровими заводами, бурякоцукровими господарствами та іншими суб'єктами бурякоцукрового комплексу всіх форм власності.

Стаття 8. Кредитування товаровиробників

З метою недопущення спаду виробництва цукру в Україні та створення умов для нарощування обсягів його виробництва здійснюється пільгове державне кредитування виробників цукру та цукрових буряків.

Обсяги коштів, що призначаються для надання кредитів виробникам цукру та цукрових буряків, визначаються Державним бюджетом України на поточний рік.

Умови та порядок надання таких кредитів, терміни та порядок їх повернення встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 9. Контроль за виконанням цього Закону та відповідальність за його порушення

1. Контроль за виконанням умов виробництва та реалізації цукру, що встановлені цим Законом, здійснюється Кабінетом Міністрів України та уповноваженими ним органами.

2. За порушення норм цього Закону юридичні та фізичні особи притягаються до відповідальності згідно з законодавством України.

3. У разі поставок цукру на внутрішній ринок понад встановлену квоту або реалізації його за цінами, що нижчі від визначеної мінімальної ціни, з суб'єкта підприємницької діяльності стягується штраф у розмірі подвійної вартості цукру, реалізація якого здійснена з порушенням встановленого порядку.

Зазначений штраф стягується до місцевого бюджету за місцем реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності, винного в порушенні норм цього Закону.

Рішення про стягнення штрафів приймаються судом або арбітражним судом за позовами органів, які за дорученням Кабінету Міністрів України здійснюють контроль за виконанням цього Закону.

4. Дії органів, що за дорученням Кабінету Міністрів України здійснюють контроль за виконанням цього Закону, можуть бути оскаржені до суду або до арбітражного суду згідно з порядком, встановленим законодавством України.

Стаття 10. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України в місячний термін після набрання чинності цим Законом:

покласти на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність з цим Законом;

привести свої рішення у відповідність з цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність з цим Законом;

визначити перелік органів, які здійснюють повноваження у сфері державного регулювання виробництва і реалізації цукру та затвердити нормативно-правові акти, що необхідні для виконання цього Закону;

розробити та прийняти нормативні акти, що стосуються порядку визначення мінімальних цін на цукор і цукрові буряки, а також конкурсного розподілу квот на виробництво цукру та цукрових буряків;

визначити у встановленому порядку граничні обсяги цукру, що може ввозитися в Україну фізичними особами для власного споживання.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
17 червня 1999 року.
№ 758-XIV

ПОЛІТИКА

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Про проект Закону України про внесення змін до Закону України

«Про податок на додану вартість»

Верховна Рада України постановляє:

Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про податок на додану вартість», внесений на розгляд Верховної Ради України у зв'язку з виданням Указу Президента України від 4 червня 1999 року № 616/99 «Про оподаткування операцій на ринку цінних паперів України», відхилити.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
2 липня 1999 року.
№ 814-XIV

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про проект Закону України про внесення змін до статті 7 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України постановляє:

Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України проект Закону України про внесення змін до статті 7 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», внесений на розгляд Верховної Ради України у зв'язку з виданням Указу Президента України від 23 червня 1999 року № 713/99 «Про деякі зміни в оподаткуванні операцій із розрахунками в іноземній валюті», відхилити.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
2 липня 1999 року.
№ 815-XIV

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 7 Закону України «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції»

Верховна Рада України постановляє:

1. Статтю 7 Закону України «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції» (Відомості Верховної Ради України, 1997р., №44, ст. 281; 1998р., №10, ст. 37, №18, ст. 95, №26, ст. 148, №35, ст. 238) доповнити пунктом 11 такого змісту:

«11. Тимчасово до 1 вересня 1999 року встановити на зерно кукурудзи (тільки для промислової переробки на підприємствах харчової промисловості) ввізне мито за нульовою ставкою — код товарної групи 1005».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
18 червня 1999 року.
№ 771-XIV

У номері

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Молдова про економічне співробітництво на 1998-2007 роки

Верховна Рада України постановляє:
Договір між Україною та Республікою Молдова про економічне співробітництво на 1998-2007 роки, підписаний 23 жовтня 1998 року в м. Кишиневі, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 30 червня 1999 року.
№ 789-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Рішення про пайові внески держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав на фінансування капітального ремонту і реставрацію Меморіального комплексу «Брестська фортеця-герой»

Верховна Рада України постановляє:
Подане Кабінетом Міністрів України Рішення про пайові внески держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав на фінансування капітального ремонту і реставрацію Меморіального комплексу «Брестська фортеця-герой», підписане в Москві 27 березня 1997 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
30 червня 1999 року.
№ 792-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Консульської конвенції між Україною і Турецькою Республікою

Верховна Рада України постановляє:
Консульську конвенцію між Україною і Турецькою Республікою, підписану 21 травня 1998 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 1 липня 1999 року.
№ 799-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди про взаємний залік до загального трудового стажу та вислуги років служби в органах і установах прокуратури в державах-учасниках Співдружності Незалежних Держав

Верховна Рада України постановляє:
Угоду про взаємний залік до загального трудового стажу та вислуги років служби в органах і установах прокуратури в державах-учасниках Співдружності Незалежних Держав, підписану 25 листопада 1998 року в м. Москві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 1 липня 1999 року.
№ 800-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про приєднання України до Конвенції про охорону та використання трансграничних водотоків та міжнародних озер

Верховна Рада України постановляє:
Приєднатися до Конвенції про охорону та використання трансграничних водотоків та міжнародних озер 1992 року.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 1 липня 1999 року.
№ 801-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі попередження промислових аварій, катастроф, стихійних лих та ліквідації їхніх наслідків

Верховна Рада України постановляє:
Угоду між Урядом України і Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі попередження промислових аварій, катастроф, стихійних лих та ліквідації їхніх наслідків, підписану в м. Москві 23 квітня 1997 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 1 липня 1999 року.
№ 802-XIV.

Віртуальна економіка породжує віртуальну освіту

Осін в Україні завжди обдаровує людей щедрим ужином. Радо першого вересня йшли до школи дітлахи, неквапом заповнювали аудиторії студенти. Педагоги, набравшись за літо сил, з новою енергією бралися засівати ниву знань розумним, добрим, вічним.

Першого вересня сотні тисяч сімей можуть не послати своїх дітей до школи, бо немає за що купити одяг, портфель, підручники. Не зовсім радий студент-селянин, якому всією родиною зібрали кошти на навчання. Не світяться радістю очі у вчителя, викладача. Бо вже вкотре відпустку провів без грошей, лікувальних, стажових, передбачених освітняким законом. Уряд на початок літа заборгував освітянам більш як півмільярда гривень, у т. ч. за 1996—1998 роки — 238 млн.

Найгірше нині почувають себе вчителі Криму, Тернопільської, Волинської, Івано-Франківської, Херсонської, Чернігівської, Рівненської областей.

Особливо хвилює те, що уряд вкотре оминає Закон «Про освіту». Він не помічає карколомного зростання цін, тому й не індексує зарплату педагогам, нині чи не найнижчу в державі. Певно, все-таки отримають перед вереснем вчителі й викладачі нові гривні, що вискочать з-під друкарського верстата (бо вибори йдуть). Але за них можна купити професорові лише одні пристойні червонки.

Дешо вгамувалася нині вища школа, бо дозволили вузам без обмежень брати плату за все. Ніби й не існує ст. 53 Конституції. Вузи, які готують «престижних» фахівців — економістів, юристів, лікарів, всіляких менеджерів — гордо заявляють про те, що вони навчилися працювати у ринкових умовах. Хоч на тому-таки Заході такого високого рівня платності освіти немає. А Франція, Швеція, ФРН взагалі більшість студентів вчить за рахунок держави.

Значна частина ректорів вузів проти платної освіти. Їм краще працювати за рахунок бюджету, але у держави відповідь одна — немає коштів. То чи можна пройти повз такий факт, що студенти-платники вчаться гірше студентів-бюджетників? Ох і «всміхнеться» комусь доля, коли він потрапить до лікаря, який за гроші батька вступив до вузу, не складаючи іспитів, за співбесідою (що заборонено ст. 42 Закону «Про освіту»).

Характерно: чим більша криза в економіці України, тим сильніш деградує виробництво, тим гучніші заяви про здобутки у вишній освіті. Одне слово — віртуальна економіка породжує віртуальну освіту. Бо ніхто в державі не може сказати, кого і яких фахівців Україна потребує. Чи не перетворюється сьогодні наша освіта на такий собі бізнес, хоч ніде в світі навчання не є прибутковим.

Тисячі випускників вузів, не знаходячи роботи, втрачають знання, навички, розбешуються під дією ринкових зваб. Держава врешті-решт мусить визначитися із пріоритетами економічної політики, зробити відповідні замовлення колективам вузів. Невирішеність цієї проблеми породжує кризу, заробітчанство у вузах, руйнування їх інтелектуального потенціалу.

Тихо деградує нині система профтехосвіти, мовчки бідують технікуми. Уряд профтехучилища не закриває, але й не фінансує. Навіть нещасним шести тисячам сиріт коштів на утримання не знаходять. Якби не Всукарїнська асоціація профтехосвіти, її бойовий київський загін, підтримка соціалістів, комуністів, особисто Олександра Мороза, то вже і забули б про профтехосвіту.

Не може обійти увагою і таке явище, як прогресуюча втрата моральних, духовних та естетичних цінностей: доброти, працелюбності, патріотизму, поваги до старших, віри у справедливість. На їхнє місце приходять ринкові цінності: заробітчанство, жадоба до збагачення, зневага до всього національного, космополі-

тизм. Але найбільше хвилювань, звичайно, викликає наша середня школа. Не фарбована й не ремонтівана, без опалення, підручників і наочності. Щоб врятувати школу — основу збереження і формування нашого інтелектуального потенціалу — педагогічна громадськість, Міносвіти, підтримані лівими депутатами у парламенті, ініціювали прийняття Закону «Про загальну середню освіту». Закон не бездоганний, є в ньому неточності, але він може захистити школу від руйнації. Зупинюся докладніше на цьому.

Стаття 2 закону, наприклад, закріплює доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти. Внормовано діяльність приватних навчальних закладів. Так, стаття 6 змушує всі навчальні заклади, незалежно від форми власності, надавати освітні послуги не нижче Державного стандарту загальної середньої освіти. Істотно доповнено норму базового закону «Про освіту», яка покладала відповідальність за здобуття юнаками та дівчатами середньої освіти в основному на органи місцевого самоврядування та на місцеві держадміністрації. Тепер статтю 47 передбачено, що ухилення батьків від виконання обов'язків щодо здобуття їхніми дітьми повної загальної середньої освіти може бути підставою для позбавлення їх батьківських прав.

Закон розв'язує таку наболілу проблему, як наповнюваність класів. Стаття 14 передбачає, що наповнюваність класів загальноосвітніх навчальних закладів не повинна перевищувати 30 учнів.

У малонаселених селах у класі має бути не менш як п'ятеро дітей. При меншій кількості дітей заняття проводиться за індивідуальною формою навчання.

Великі пристрасті викликала норма закону, яка визначила термін здобуття освіти — 12 років. Хоч це положення починає діяти з перших класів у 2001 році, але частина педагогів, батьків не сприймають його. Скажу відверто: у нас немає іншого виходу, як стати на цей шлях. Бо глобальна технологічна революція, ріст інформаційних потоків щорічно у кілька разів збільшує обсяг знань, а це вимагає зміни навчальних планів, інтенсифікації навчального процесу, збільшення обсягів інформації, а, отже, й термінів навчання. Згоден із опонентами, які кажуть, що держава не готова сьогодні до цих змін, але думаю, що є час достойно підготуватися до цих новацій. Важлива деталь — обов'язковість додержання Державного стандарту загальної середньої освіти. Закон чітко визначає, що входить до навчального плану, як формуються робочі навчальні плани.

З урахуванням здоров'я дітей, їх фізіологічних особливостей законом передбачено скорочення тривалості уроків у перших класах до 35 хв., у других — четвертих — до 40 хв.

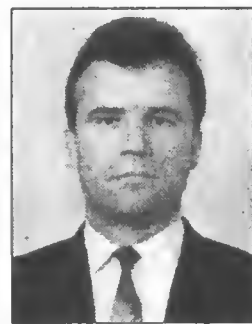
Автори закону зробили спробу впорядкувати плату вчителям за класне керівництво, персвірку зошитів, завідування майстернями, кабінетами. Стаття 25 встановлює, що такі доплати мусять бути в межах 10—25 відсотків до тарифної ставки.

Знайшла підтримку й пропозиція Олександра Мороза та автора цієї статті про звільнення від призову на строкову службу в армію молодих вчителів, які працюють у загальноосвітньому навчальному закладі (школі, ПТУ, технікумі) незалежно від того, розташований цей заклад у місті чи селі.

Найбільше несприйняття у виконавчої влади викликала стаття 43, яка покладає витрати з виплати заробітної плати, а також інші на державний бюджет. Ця стаття мало не стала причиною накладання вето на цей закон, але радники Президента відраяли його від неочайного кроку. Хоча у фахівців сумнівів немає, що влада й надалі планує ігнорувати інтереси освітян.

На порядку денному депутатів-

Першого вересня сотні тисяч сімей можуть не послати своїх дітей до школи, бо немає за що купити одяг, портфель, підручники

освітян розгляд ситуації, що склалася із вступом до вузів. Постійні незаконні, неконституційні кроки уряду зі скорочення бюджетних місць, держзамовлення у вузах призвели до того, що торік із 290 тисяч студентів-першокурсників 150 тисяч (52 відсотки) вступили на навчання за кошти батьків та різних фірм і підприємств. Навіть до технікумів третина, а до профтехучилищ кожен десятий із вступників також мусить платити за навчання.

На тлі зuboжіння населення є тривожною тенденція платної форми навчання. Якщо державні вузи у 1990 році набрали 174,5 тисячі (100 %) студентів за рахунок держбюджету, то у 1995 році — 152 (79 %); 1996 — 141 тисячу (68 %); а в 1997 році — 135 (56 %) осіб. При цьому набір до приватних вузів зріс до 27,2 тисячі студентів. І нинішнього року Мінкономіки скоротило держзамовлення майже на 4 тисячі місць.

Платний прийом до державних вузів, діяльність приватних закладів призвели в цілому до зростання контингенту студентів. І це непогано. Однак діти із бідних сімей змушені масово залишати навчальні заклади, не маючи змоги завершити навчання. Якій сім'ї під силу сьогодні заплатити 3—5 тисяч доларів за навчання свого сина чи дочки? Це майже повна шестирічна платня професора чи десятирічна платня сільського вчителя. А як же бути із квартплатою, одягом, їжею?

Світовий та власний досвід свідчать про необхідність створення умов кожному громадянину для здобуття освіти за рахунок держави. Така незмінна позиція Соціалістичної партії. Проведені підрахунки та аналіз доводять, що частка платної освіти з усіх спеціальностей на сьогодні не повинна перевищувати 20 відсотків. Тому Кабінету Міністрів, Міносвіти негайно треба врегулювати питання платності навчання у вишній школі. Привести його у відповідність із ст. 53 Конституції України. Слід чітко визначитись, яких фахівців і скільки потрібно державі. Пам'ятати при цьому, що один студент для держави коштує в рік майже стільки, скільки один в'язень. Під час складання бюджету 2000 року передбачити виділення на освіту не менш як 7—8 млрд. гривень, у т. ч. 1 млрд. грн. на проведення аварійних капітальних ремонтів.

Потрібно негайно повернути борги із стипендій. За рахунок введення держмонополії на лікєро-горілчані, тютюнові вироби, прозорості ринку енергоносіїв негайно розрахуватися з освітянами. До цього слід долучити всі кошти, які отримують правоохоронні, митні, податкові органи в рахунок штрафних санкцій. Це більш як 1 млрд. грн. Вказаних грошей вистачить на реалізацію всіх соціальних програм, у т. ч. й виплату за комунальні послуги сільським вчителям. Також треба передбачити безвідсоткове користування кредитами на 10—20 років молодим студентським сім'ям, окремими студентами за навчання.

Міносвіти, місцеві органи влади, депутатські комісії, громадськість мають взяти під контроль вступні іспити до вузів, обмежити (20 %) кількість тих, хто вступає на контрактній основі. Не допустити вступу до вузів контрактників за співбесідою, без конкурсних іспитів.

Час вимагає активної позиції освітян, їх рішучості та свідомих дій для збереження інтелектуального генфонду України.

Станіслав НІКОЛАЄНКО,
секретар політради
Соціалістичної партії України,
народний депутат України,
кандидат педагогічних наук.

Куди пливе український «Титанік»?

Про ситуацію в Україні очима її громадян

Нинішня ситуація в державі дедалі більше нагадує епізод з відомого фільму про великий пароплав, який потопав. Судно набирає води, пасажирів в паніці, команда і капітан розгублені, палубний оркестр грає щось середнє між бадьорою мелодією «Время, вперед!» та похоронним маршем...

Це — погляд збоку. Саме так, збоку, пишуть про ситуацію аналітики. А як сприймають ситуацію самі «пасажирі» — громадяни України, кинуті напризволяще її владою? Повчальний матеріал для аналізу дають результати опитувань різних соціологічних служб. Я посилаюся на ці цифри, бо досі ніхто не намагався їх спростувати, доводячи, що насправді все в нас гаразд.

І для остраху перед червоним рванням у Президента є достатньо підстав — кількість прихильників комуністичної ідеології за час правління Л. Кучми збільшилася в Україні порівняно з 1994 роком удвічі і досягає 22 %. Це стільки людей готові голосувати за лівих не з ідеологічних міркувань, а з ностальгії за скромним, але прогнозованим життям останніх років «застою».

Тим часом триває безпрецедентний процес організованого знищення всіх конструктивних, державницьких політичних сил шляхом їх розшматування за кланово-номенклатурним принципом. Жертвами інтриг та зрадництва стали Народний рух України, Демократична, Соціал-демократична, Народо-демократична, Ліберальна партії, численні партії, що містять у назві слово «християнська». Розшматувавши внутрішніми чварами правий фланг, влада дискредитувала всі демократичні сили загалом. У такий спосіб тільки за останній рік завдано нищівного удару всім основоположним ідеям демократії. Мети вже майже досягнуто — народ утратив довіру до політиків і розв'язав руки владній номенклатурі. Тепер ця номенклатура устами Президента погрожує розпустити парламент, вимагає продовження повноважень видавати економічні укази всупереч Конституції, диктує свою волю Верховному Суду...

Тільки цифри довіри до діючого Президента України від цього не підвищуються. Ось результати соціологічного аналізу: у 1995 р. позитивно оцінювали діяльність Президента 37,3 % громадян України, через чотири роки цей показник зменшився до 11,6%. Загалом негативне ставлення до Президента збільшилося порівняно з 1994 року до 53,2% — у 1998-му. Нині показник протестного голосування проти Президента може перевищувати 63%.

Аби хоч якось виправити становище, на обивателя обрушують шквал шаленої пропаганди в підконтрольних ЗМІ. Сьогодні канал УТ-1 перетворився чи не виключно на засіб маніпулювання громадською думкою, який гострословити називають «кучмобаченням». Здається,

нинішнім медіакрівникам могли б позаздрити усі відділи пропаганди і агітації Радянського Союзу, разом узяті. Згадаймо бодай висвітлення в УТН кампанії з проведення зборів трудових колективів, які одностайно висували Леоніда Кучму претендентом на кандидата у Президенти. Таку примітивну й грубу роботу могли видати «на-гора» лише ті, хто не має елементарної поваги не лише до народу, якому вони підсовують це абсолютне неістинне відомство, а й до свого патрона і самих себе.

Можна виокремити і прямий шантаж опонентів через голубий екран телевізора. Яскравий приклад цього — активно анонсована програма «Досьє».

З другого боку, всі ті, хто бодай на хвилину відступить від оспівування досягнень Президента й уряду, підлягають негайній езекуції руками контрольних органів держкомзв'язку та податкової адміністрації. Останній приклад — ситуація з телекомпанією СТБ, яку намагаються прикрити начебто за сутю технічне порушення, яке за дивним збігом обставин виявилось тільки тоді, коли ця компанія підписала контракт на трансляції сесії Верховної Ради. Ще гірша ситуація на місцях, де ЗМІ цілком залежні від волі провінційних генералів.

Така державна політика має логічним наслідком критичне ставлення громадян України до ЗМІ: 31,9 % громадян сьогодні не довіряють вітчизняним засобам масової інформації і лише 26,2 % співвітчизників довіряють українським ЗМІ. Ці цифри також корисно пам'ятати тим «стратегам з Банкової», які вважають свої можливості маніпулювання громадською думкою чи не безмежними.

А поки виконавчі й законодавчі структури борються за місце в інформаційному полі, в Україні збільшується кількість людей, що з ранку до вечора нишпорять по смітєвих баках у пошуках їжі, стоять із простягнутою рукою в підземних переходах та вимолюють копійку в електричках. Хіба такої незалежності хотіли ми, коли вперше промовили слова «свобода» та «демократія»? Хіба за це віддавали свої голоси, ті, хто обирав незалежність на референдумі 1 грудня 1991 року?

Сьогодні Президент присягає, що тільки його переобрання здатне забезпечити реформаторський поступ. Цікаво простежити, як змінилося за роки президентства Л. Кучми ставлення громадян до економічних реформ. У 1994 році за перехід України до повного ринку висловлювалися 29,6% громадян, за чотири роки «реформ» цей показник зменшився до 20%. Водночас бажаючих повернути економічний стан держави до часів початку перебудови становить 39% у 1998 році проти 30,9% у 1994 році. Висновок очевидний: Л. Кучма успадкував від свого попередника (чию економічну політику теж важко було назвати успішною) державу, де кількість прихильників цілковитої лібералізації економіки практично дорівнювала кількості прихильників тотальної державного контролю. За роки президентства Л. Кучми останніх стало вдвічі більше,

аніж перших, — і цю цифру теж треба пам'ятати, обираючи оптимальну стратегію на майбутні вибори.

Усім відомий і «зворотний бік» вітчизняних «реформ»: мільярди доларів осідають у кишенях тих, хто контролює стратегічні напрями вітчизняної економіки. Вже з'явилися перші дослідження вітчизняного «олігархознавства», де показано механізми, як суркіси, волкові, пінчуки, рабиновичі, бакаї та іже з ними під «дахом» Президента розвивають власні структури, наділені різноманітними пільгами. Водночас, очевидно, люди цього кола обіцяють Президенту «золоті гори» для забезпечення майбутньої перемоги, чітко розуміючи: інший результат виборів означатиме, що, можливо, доведеться відповідати за скоєне.

І громадяни України не помиляються. Вони переконані, що провідну роль у державному будівництві відіграють мафія та злочинний світ (з цим згодилися 42,7% респондентів у 1998 році проти 33,9% п'ять років тому). Вони певні: мафія впливає на стан у державі більше, ніж усі інші суб'єкти державотворення (політики, підприємці, інтелігенція, чиновники тощо), разом узяті. Це теж цифра, яка не може не викликати дрож, адже за роки президентства Л. Кучми вибудовано кримінальну державу (принаймні так її оцінюють самі громадяни).

Ще одна трагічна обставина нашого сьогодення: відбулося практичне зрощування мафії з державним апаратом. Чиновники, формально одержуючи скромну зарплату, масово будують заміські палаци й роз'їжджають на шикарних іномарках. Там, де йдеться про розподіл мільйонів коштів, проста людина з її болем і негараздами зникає. Без хабара їй неможливо не лише вирішити елементарну справу, а й потрапити на прийом до чиновника... Все це підіриває авторитет влади, а отже, саму ідею незалежної держави.

Це знов-таки підтверджує соціологія: власну безпорадність перед сваволею влади у 1998 році довелося відчути 24,1% громадян (тобто кожному четвертому!) проти 16,5% у 1994 році.

Про вибори Президента

«Всім сотrudникам принести паспорти і предвартельно лично зарегистрироваться в списках участников собрания по выдвижению кандидата в Президенты Украины. Явка всех сотrudников строго обязательна» — такі або схожі оголошення

прикрашали в ці дні багато прохідних. Цей конкретний приклад взято з життя одного з академічних інститутів. І, хоч як це прикро, науковці, яким місяцями не виплачують зарплати, прийшли «висувати Кучму». Адже було запущено чутку, що всіх, хто не з'явиться, звільнять через прогул.

Натомість інші претенденти зазнають усіляких перешкод. Усім відомо, я — не прихильник «Громади» і свого часу чимало зробив для усунення її лідера з посади прем'єра. Але те, що влада влаштувала навколо з'їзду «Громади», змусивши людсь зібратися в холі одного з київських заводів, — не свідчить про створення рівних можливостей. Ще більше непокоїть факти прямої фізичної розправи з активістами опозиції. Я маю на увазі й історію про трагічну загибель активістки команди О. Мороза.

І державна машина не робить нічого, щоб установити бодай видимість «гри за правилами». Відмова ЦВК у видачі додаткових підписних листів претендентам, попри рішення Верховного Суду з цього питання, політика подвійних стандартів щодо діяльності кандидатів на телебаченні ставить під великий сумнів неупередженість цього органу як такого, що за законом повинен дбати про справедливість та рівноправність усіх кандидатів.

На запрошення штабів Леоніда Кучми в Україну прибула команда російських спеціалістів з виборчих технологій, яким надано всі можливості — і матеріально-технічні, і адміністративні — для реалізації російського сценарію «Голосуй или проиграешь». Нещодавно до Києва прибув «сирій кардинал» російської політики — Борис Березовський, який повчав президентський штаб, як проводити кампанію для забезпечення перемоги Леоніду Даниловичу. Цей «добродій» вголос заявляє: «Кучма — це від Бога...»

На забезпечення цієї перемоги кинуто величезні кошти, їх збір відбувається шляхом, що нагадує простий рекет, внаслідок цього бізнесмени згортають діяльність, ховаючись ще глибше в «тінь». Деякі аналітики, зокрема, пов'язують зовнішні невмотивовані стрибки цін на бензин (більш як на третину, і це за умови стабільності гривні щодо долара) саме з намаганнями нафтового олігарха І. Бакая викачати більше коштів на виборчу кампанію Л. Кучми.

Суспільству увесь час нав'язують думку про безальтернативність Леоніда Кучми як «реформатора», єдиного здатного довести розпочаті «реформи». Про наслідки цих реформ говорити вже немає потреби. А на противагу йому виставляють лівих ортодоксів на кшталт Наталії Вітренко, які внаслідок відповідної «розкрутки» б'ють рекорди «популярності». Перестороги політологів, які в один голос нагадують про сумну долю В. Кебіча, котрий дуже схоже намагався боротися з лібералом С. Шушкевичем шляхом «розкручення» О. Лукашенка, до уваги не беруться. Нагадаю: 1994 року за О. Лукашенка проголосували 90 % зневірених у владі білорусів. І, боюся, результа-

ти омріяного стратегами з Банкової другого туру Кучми—Вітренко виявляться аж ніяк не на користь діючого Президента.

Однак, очевидно, Президент та його оточення належать до категорії тих, хто не вчиться навіть на власних помилках. Питання тільки в одному — чому за ці помилки змушені платити народ і держава?

Протистояти цьому можна лише в єдиний спосіб — об'єднуватися усім тим, хто розуміє, в яку безодню опускається наш великий пароплав під музику палубно-паркетного оркестру.

Але поки що кількість претендентів, висунутих опозиційними політичними силами, лише сприяє такому розвитку подій. На сьогодні серед тих, хто вирішив боротися за найвищу посаду в державі, чимало гідних людей. Однак усі вони своєю участю в перегонах лише збільшують коли не шанси нинішньої влади на продовження свого правління, то вже напевне шанси ультралівого рвану з усіма відомими наслідками. Сьогодні маємо саме ту ситуацію, коли кількість кандидатів ніяк не переходить у якість.

Маємо бути свідомі того, що історичний маятник зусиллями Л. Кучми хитнуло вліво, і лише від нас залежить, як далеко зупинить його народне волевиявлення. Треба бути відвертими до кінця: в жодного кандидата від правополітичного табору сьогодні немає вагомих шансів на перемогу. Всі голоси цих кандидатів у першому турі фактично працюватимуть на те, щоб у другий тур вийшов Кучма в парі з кимось із ультралівих. Тобто фактично ці кандидати працюють на схему, розроблену на Банковій. Хіба що результат другого туру, як я уже казав, може виявитися несподіваним, і внаслідок протестного волевиявлення місце нинішнього «гаранта» посіде Вітренко, Симоненко чи Ткаченко.

Тож хоч раз станемо мудрішими, аніж від нас того чекають. Єдиний вихід для нас усіх (кажу про тих, хто не може прийняти сьогоденного розгулу корупції та заперечує спроби цілковитого перетворення України на провінцію якогось нового «Слов'янського союзу») — утворення найширшої коаліції всіх кандидатів, окрім категорично неприйнятних для нас Л. Кучми та інших кандидатів, відвертих ворогів української незалежності. Обов'язком такої коаліції буде запропонувати виборцям ще перед першим туром єдиного погодженого кандидата, який реально зможе претендувати на перемогу.

І у визначенні кандидатури такого кандидата мають відігравати роль не амбіції, не особисті симпатії чи антипатії, а реальний рейтинг цього кандидата і його краща від інших здатність «нарастити м'язи» до необхідних 50 відсотків.

Скажу прямо: мені глибоко симпатичний Ю. Костенко, я з великою повагою ставлюся до Г. Удовенка. Гідними претендентами є В. Олійник та В. Онопенко. Я готовий віддати свій голос і за Є. Марчука, якщо ми спільно дійдемо висновку, що його шанси на перемогу — найвищі.

(Закінчення на 8-й стор.).

За роки президентства Л. Кучми вибудовано кримінальну державу

У номер

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Урядом Чеської Республіки про умови завершення реалізації після 1 січня 1992 року на території України Угоди між Урядом СРСР і Урядом ЧСР про співробітництво в освоєнні Ямбурзького газового родовища, будівництві магістрального газопроводу Ямбург — Західний кордон СРСР та об'єктів Уральського газового комплексу і пов'язані з цим поставки природного газу із СРСР до ЧСР від 16 грудня 1985 року»

Верховна Рада України постановляє:

1. Угоду між Урядом України і Урядом Чеської Республіки про умови завершення реалізації після 1 січня 1992 року на території України Угоди між Урядом СРСР і Урядом ЧСР про співробітництво в освоєнні Ямбурзького газового родовища, будівництві магістрального газопроводу Ямбург — Західний кордон СРСР та об'єктів Уральського газового комплексу і пов'язані з цим поставки природного газу із СРСР до ЧСР від 16 грудня 1985 року, підписану в місті Києві 30 червня 1997 року, ратифікувати.

2. Кабінету Міністрів України в місячний термін розробити механізм погашення заборгованості Чеській Стороні, передбачивши, що витрати, пов'язані з погашенням заборгованості, здійснюватимуться за рахунок плати, яку отримує Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» як правонаступник акціонерного товариства «Укргазпром» за транзит природного газу трубопроводним транспортом через територію України.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.м. Київ,
2 липня 1999 року.
№ 821-XIV

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про приєднання України до Женевської конвенції 1930 року, якою запроваджено Уніфікований закон про переказні векселі та прості векселі»

Верховна Рада України постановляє:

Приєднатися від імені України до Женевської конвенції 1930 року, якою запроваджено Уніфікований закон про переказні векселі та прості векселі, з урахуванням застережень, обумовлених додатком II до цієї Конвенції.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.м. Київ,
6 липня 1999 року.
№ 826-XIV

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про приєднання України до Женевської конвенції 1930 року про врегулювання деяких копій законів про переказні векселі та прості векселі»

Верховна Рада України постановляє:

Приєднатися від імені України до Женевської конвенції 1930 року про врегулювання деяких копій законів про переказні векселі та прості векселі.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.м. Київ,
6 липня 1999 року.
№ 827-XIV

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про приєднання України до Женевської конвенції 1930 року про гербовий збір стосовно переказних векселів і простих векселів»

Верховна Рада України постановляє:

Приєднатися від імені України до Женевської конвенції 1930 року про гербовий збір стосовно переказних векселів і простих векселів.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.м. Київ,
6 липня 1999 року.
№ 828-XIV

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Куба про торгово-економічне співробітництво»

Верховна Рада України постановляє:

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Куба про торгово-економічне співробітництво, підписану 20 червня 1998 року в м. Гаваї, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.м. Київ,
6 липня 1999 року.
№ 829-XIV

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Австралії про торгово-економічне співробітництво»

Верховна Рада України постановляє:

Угоду між Урядом України та Урядом Австралії про торгово-економічне співробітництво, підписану 17 березня 1998 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.м. Київ,
6 липня 1999 року.
№ 830-XIV

Куди пливе український «Титанік»?

(Початок на 7-й стор.).

Тому на цьому етапі, до 13 липня, я закликав членів Всукраїнського об'єднання «Відкрита політика» активно долучитися до збирання підписів за названих претендентів. Кажу насамперед про трьох — Костенку, Марчука й Удовенку, бо саме за ними стоять вагомі політичні структури, здатні стати надійною опорою для своїх кандидатів.

Але водночас маємо запропонувати усім названим кандидатам зібратися на форумі з умовною назвою «Незалежній Україні — антикорупційна альтернатива». І на цьому форумі задекларувати наше спільне прагнення не гратися у вибори, а справді перемогти в ім'я майбутнього України. І заради цього визначити механізм, за яким ми зможемо не пізніше початку жовтня (а бажано й раніше) вийти на єдиного погодженого кандидата.

Таку домовленість має супроводжувати і згода на формування першого в історії України відповідального коаліційного уряду, який реально зможе вивести Україну з кризи. І (даруйте, далі я називатиму прізвища суто умовно, комбінація може бути зовсім іншою!) набагато краще Ю. Костенку, Г. Удовенку чи В. Онопенку стати чільними постатями в уряді Є. Марчука, а не в'язнями в тюрмах Наталії Вітренко! (Шановна Наталя Михайлівна не приховує, що вона робитиме з людьми інших поглядів).

І, нарешті, я принципово вважаю таку коаліцію неповною без участі об'єднання «Правда проти сили» та його лідера О. Мороза. Я багато в чому не погоджуюся з Олександром Олександровичем. Скажімо, категорично не поділяю його несприйняття приватної власності на землю.

Але я розумію, що за якихось умов О. Мороз може виявитися прийнятним для нас кандидатом (з огляду на вже згадуваний дрейф настроїв виборців «уліво»). Я навіряд чи зможу ввійти до команди О. Мороза. Я скоріше зможу повторити слова С. Хмари: «За президента Мороза я піду в опозицію. Але я переконаний — при ньому вона існуватиме».

Останнє зауваження — вельми істотне. Бо всі ми на власній шкурі відчуваємо, як живеться опозиції за Президента Л. Кучми.

Про відкриту політику й «Відкриту політику»

Будемо говорити відкрито!

Нинішнє становище в державі потребує негайних і скоординованих дій усіх прогресивних державницьких та демократичних сил. Сьогодні держава стоїть перед вибором червоного рванцю «вічновчорашніх» та чорного панування сьогоднішніх «нових». Мені закидають — «Чому тепер я про відкритість, а де ми були раніше?» Ми були там, де і всі, — ми робили свою справу чесно і відкрито. Кажу з повною відповідальністю — якби нас не було там раніше, то там були б інші, менш обтяжені свідомістю та моральними принципами. Не хочу відбілювати ані своїх вчинків, ані дій моїх соратників. Ми, безперечно, припускалися помилок, але завжди діяли чесно щодо себе та тих, заради кого пішли в політику...

Тепер кожний зробив свій вибір — хтось залишився, хтось пішов. Але незмінними залишилися наші погляди. І тепер це дає нам повне право говорити в повний голос — Україна в небезпеці, і ми готові її рятувати!

Що робити!

Немає нині в Україні політика-

патріота, який заперечував би необхідність єднання всіх сил «правіше від центру». Народження нової потужної партії на руїнах нашого правового центру, який так остаточно і не сформувався, — величезна задача. Але історія останніх місяців знає багато випадків розколів і жодного — об'єднання (нещодавній з'їзд ПРП, хоча й подавали його як об'єднаний, фактично, як заважав в інтерв'ю газеті «День» О. Лавринович, означав лише перерозподіл сил на користь однієї з партій).

А в чому тоді справа? Невже приказка про трьох гетьманів серед двох українців — це беззаперечна аксіома? Невже немає сили, здатної стати тим стрижнем, навколо якого вона гуртуватиме коаліцію, що буде здатна переломити сьогоденну кризу?

Коли йдеться про об'єднання політичних зусиль, дуже важливо поставити головне запитання: в ім'я чого це об'єднання відбувається? І тут не так важливо, хто і в якій кількості йде на такий крок, бо лише кінцева мета визначає життєздатність та ефективність об'єднання.

Ми кажемо: наша мета — привести до влади таку людину, що буде в змозі змінити в державі нинішній стан речей на краще. І заради цього ми намагатимемося звести до купи всіх кандидатів, які стоять на антикорупційній, державницькій платформі.

Разом з цим ми вестимемо переговори в ім'я об'єднання правополітистів. Адже виборами 1999 року, попри всю їх важливість, життя не закінчується. І несприятливий результат цих виборів тим більше підвищує вагу такого єднання — з огляду на перспективу 2002 і 2004 року. «Відкрита політика» покликана стати, коли хочете, каталізатором такого єднання, створення партії, яка зможе відповідально боротися за владу, гідно опонувати владі, навіть у тяжких умовах опозиції стримувати державу від остаточного скочування у прірву, готуючи водночас ресурс для майбутнього ривка.

Адже Народно-демократичну партію теж замислювали як інструмент цивілізованого перебрання влади в ім'я кращого майбутнього України. Однак те, що відбулося на другому етапі четв'ятого з'їзду НДП, стало результатом процесу поступового перетворення партії на інструмент для обслуговування морально дискредитованої влади. Не партія взяла владу, а влада — партію. Мені як голові партії залишалося або погодитися з цим, або вийти з лав НДП. У своєму виступі я широко спробував переконати з'їзд у хибності такого шляху. Проте партійна номенклатура на чолі з «сірим кардиналом» А. Толстоуховим тиском та залякуванням делегатів (чого варті тільки раптові, протягом ночі «прозріння» майже сотні людей: відкриті голосування, з'ясувалося, демократичніше за таємне!) продавала вигідні їм рішення. Однак я можу стверджувати: голосування з'їзду на підтримку кандидатури нинішнього Президента не відображає реальної позиції більшості членів партії...

Наше рішення про вихід з НДП (кажу не лише про себе, а й про власника партійного квитка №1 академіка Костянтина Ситника, про Володимира Філенка та інших наших однодумців) далося нам непросто. Адже протягом років ми плекали ідею розбудови політичної сили, яка могла б змінити ситуацію в країні на краще. Відзначу: на з'їзді про вихід з партії оголосили шестеро з десяти членів оргкомітету з утворення НДП. Тепер ко-

жен з нас має право обрати свій шлях. Однак у мене немає жодного морального права зняти із себе відповідальність за долю тих тисяч людей, які прийшли в партію, сповідуючи чесні, демократичні ідеали. Разом з тим я не хотів би пропонувати цим людям іти в якусь з уже наявних партій чи створювати власну, 73-тю за ліком партію.

Моя принципова мета — єднання всіх правополітистських сил, створення єдиної потужної партії, яка могла б докорінно змінити баланс сил в Україні на користь демократії та свободи. Я вже сказав — створення такої партії є величезною задачею.

Досі ми йшли разом. І разом нам необхідно іти до об'єднаної процесу, спочатку згуртувавшись. Тому ми вирішили піти шляхом створення всеукраїнського громадського об'єднання, відкритого і для позапартійних, і для членів політичних партій, у тому числі і для членів НДП. Це стане першим етапом такого згуртування.

Всеукраїнське об'єднання «Відкрита політика» було утворено установчими зборами засновників об'єднання (більш як 500 представників усіх без винятку регіонів України) 24 травня 1999 року. Час, що минув від установчих зборів, минув у напруженій праці. Об'єднання ухвалило своє бачення стратегії створення потужної правополітистської партії. До участі в цій справі запрошено обидва крила НРУ, партії РіП, «Вперед, Україно!», ДемПУ, ЛДПУ та інші державницькі реформаторські сили.

Чи готові сьогодні всі правополітистські сили на такий діалог — питання складне і неоднозначне. Наближення президентських виборів, яке за логікою має всіх згуртувати, насправді з багатьох суто суб'єктивних чинників створює не малі перепони на шляху до об'єднання.

Адже, з одного боку, кожен з нинішніх претендентів намагається гуртувати навколо себе політичні сили, тією чи іншою мірою здатні надати йому організаційну та іншу підтримку. Але й для партії висунення власного кандидата, його «розкрутка» — найкращий спосіб наростити політичний м'язи, щонайменше посилити свою позицію в переговорах з можливими партнерами. Внаслідок цього до передвиборної боротьби одночасно стало кілька приблизно рівнозначних за впливом та авторитетом блоків. Але треба бути реалістами: таке розпорошення сил сприяє, як я уже казав, виходу в другий тур пари «Кучма — крайній лівий».

У цьому контексті симптоматичною та показовою є ситуація з ПРП та Рухом (У). «Реформи і порядок», попри всі попередні декларації, на «об'єднаною» з'їзді до кінця чітко не визначилися зі своїм кандидатом, залишаючи за собою певну свободу маневру. Ризикну спробувати, що і з'їзд НРУ (У) теж не буде таким однозначним щодо блоку з партією Віктора Пинзеника, коли, скажімо, надійде час аналізувати наслідки кампанії збирання підписів. Та й різновекторність щодо кандидатів двох крил Руху є сьогодні однією з вагомих перешкод на шляху до створення єдиної правополітистської партії.

Усе вищеведене є лише констатацією фактів та сучасних реальностей політичного життя. Для того щоб зробити крок назустріч одне одному, треба ці реальності фактично усвідомити. І треба вміти жертвувати власними амбіціями і сьогочасними інтересами в ім'я головного — майбутнього України.

Анатолій МАТВИЄНКО,
народний депутат України,
голова Всеукраїнського об'єднання
«Відкрита політика».

Конкурентів боятися — у вуз не ходити

Доктор історичних наук,
академік Української академії
історичних наук,
професор Богдан Андрусишин

Соціально-гуманітарний факультет — один з наймолодших у Національному педагогічному університеті імені М. Драгоманова: у жовтні йому виповниться лише сім років. На трьох його відділеннях — правознавства, політології і соціальної педагогіки — навчаються 800 студентів. Очолує факультет доктор історичних наук, академік Української академії історичних наук, професор Богдан Андрусишин. Цього року, як і в попередні, заявок на участь у змаганнях за звання студента надійшло більше, ніж досить. (А документи приймають до 15 липня). На одне місце в середньому вже претендують 5–7 абітурієнтів. Чим пояснюється цей незмінний ажіотаж, що найбільше приваблює вступників саме на цьому факультеті, який попит на здобуті тут спеціальності — така тема розмови оглядача «ГУ» з деканом Б. Андрусишином.

— Богдане Івановичу, схоже, скоро навіть ПТУ претендуватимуть на «кузню» юридичних кадрів. Вас не лякає потужна конкуренція у цій ніші?

— З ПТУ нам насправді важко конкурувати... А якщо серйозно, то особливого дискомфорту від «тісноти» не відчуваємо, бо ми практично єдині в Україні, хто готує саме таких фахівців — викладачів правознавства, юристів. Запевняю вас: ту нішу і той напрям, що обрав наш факультет, не заповнено іншими навчальними закладами.

Така сама ситуація і на відділенні політології, де готують політологів, викладачів суспільно-гуманітарних дисциплін. Тут акцент також зроблено на викладацькій діяльності майбутніх фахівців. Справа абсолютно нова і перспективна. Як кажуть, на рівні світових стандартів.

І третє відділення — соціальної педагогіки. Його випускники, без перебільшення, ідуть на розрив. Не вони бігають у пошуках роботи, соціальні служби, створені в державних адміністраціях, мало не в чергу стають за нашими спеціалістами. Не тільки «готові» дипломники, а й студенти займаються дітьми та молодими людьми, які з різних обставин опинилися на узбіччі благополучного життя: наркомани, безпритульні, залишені рідними — весь непривабливий соціум. Майбутніх соціальних педагогів, до речі, в Києві знають за їх активну участь в загальноміських акціях: «Діти вулиці», «Місячник боротьби з наркоманією», «Діти-інваліди і ти». Отож ця ніша вільна взагалі. Підготовка таких спеціалістів тільки почалася. Соціальних педагогів готуємо і через екстернат, на базі освітнього

рівня «бакалавр» та «молодший спеціаліст».

— Даруйте за нескромне запитання: за свої «світові стандарти» студентам доводиться платити?

— Навчання на факультеті, напевно, як і скрізь, платне і бюджетне. На відділення правознавства 40 осіб вступають без фінансового «перснапруження», ще 20 мусять внести до університетської каси гроші. На двох інших відділеннях по 25 місць закріплено за бюджетним навчанням. Решта бажаючих можуть вступити на платну форму.

— Скажіть, дуже змінилося нинішнє покоління студентів від вашого?

— Як на мене, своєю суттю вони не міняються ніколи. Студенти — найрозумніші, найкритичніші і найсправедливіші люди. Можливо, тому надто радикальні.

Є різниця у ставленні студентів до знань. Раніше аудиторія була більш-менш рівна. Нині вона ділиться на дуже сильних і дуже слабких. Перші потужно працюють уже з перших днів. Вони чітко знають, чого хочуть досягти. Другі — слава Богу, їх менше — просто перебиваються до випускного дзвінка.

— Тих, хто чекає в черзі на диплом, здається, в усі часи не бракувало... Нинішні демократичні віяння вплинули на стосунки між викладачами і, як ви називаєте, «найрозумнішими і найкритичнішими людьми»?

— Вони стали більш партнерськими. Адже значна увага тепер відводиться індивідуальній роботі. Хоча якихось разючих змін «віяння» не навіяли. Все-таки у нас педагогічний вуз. Майже з 80-річною традицією. Це наша професія — вміти працювати зі студентами. Повірте, викладачі факультету володіють пе-

дагогічним хистом — вони можуть вгамувати занадто «роздемократизованих».

— Визнано, що у вас справді сильна педагогічна школа.

— У нашому університеті культивується шанобливий ставлення до викладачів різної кваліфікації. Це один з характерних методів керівництва ректора — академіка М. Шкіля. Широко скажу: я просто пишаюся, що працюю з такими людьми. На факультеті викладають 17 професорів, докторів наук, 52 доценти, кандидати наук. Широко відомі за стінами НПУ і Києва в цілому імена провідних учених соціально-гуманітарного напрямку: академіків Української академії політичних наук професорів Г. Волинки, В. Бабкіна, В. Варзара, академіка Міжнародної кадрової академії при ЮНЕСКО професора О. Бабкіної, професорів А. Капської, заслуженого юриста України Ю. Александрова, М. Заковича, В. Акулска, М. Шульги, Є. Безродного. Вони не просто «аси» у своїх дисциплінах, а й дивовижно мобільні і сучасні фахівці. Впроваджені ними нові форми навчання і виховання розворушують навіть тих, хто «відстоює у черзі за дипломами».

З таким викладацьким колективом задумувати творчі плани — це не папір переводити, а справді реалізовувати найсміливіші прагнення.

— Наприклад?

— Хочемо проводити на базі факультету перспідготовку для різних навчальних закладів викладачів з правознавства та політології. Цю потребу відчув особливо гостро, коли очолював журі конкурсу «Вчитель року», що відбувся у Львові. Викладачі правознавства за освітою, як правило, історики. Брак спеціальної юридичної освіти не міг приховати навіть педагогічний талант. У юристів-практиків у ролі вчителя, навпаки, відчувалася нестача педагогічної майстерності.

Плануємо також розширити підготовку через аспірантуру, введення нових спеціальностей, відкриття екстернатури на відділенні правознавства та політології, подальше нала-

годження міжнародних зв'язків. Одне слово, задумів багато — стоїмо на шляху розвитку.

— Бачу, у вас справді конкурентів не знайдеться.

— Я б так однозначно не стверджував. Конкуренція — це прикмета нашого часу. За ринки робочих місць точиться жорстка боротьба. Але, знаєте, конкурентів боятися — у вуз не ходити. Найкращий шанс перемогти — просто давати якісні знання випускникам, підтримувати високий авторитет вузу. До речі, наші студенти часто стають переможцями на міжнародних та міжвузівських конкурсах, що свідчить про конкурентоспроможність факультету.

А взагалі ми досить мирно співживемо з університетами, особливо з Київським імені Т. Шевченка та іншими, де «кують» класичні, без викладацького акценту, кадри. У чомусь їм допомагаємо, а вони, спасибі, нас не забувають. Підтримує літературою і Правничою фундацією.

Нині головне: персжити гарячу пору — вступні іспити.

— Тоді бажаю вам сильних студентів.

Інтерв'ю вела
Людмила КОХАНЕЦЬ.

Яка вартість грошей

Наша економіка
не в ладах із логікою

Тим, хто претендує на роль управління або виконують її та ніяк не збагнуть, чому нашу економіку вражає дедалі жорстокіша криза, адресовано монографію «Логіка общественно-экономического процесса». Її автори —начальник відділу автоматизованих систем державної служби експортного контролю України О. Вугальтер та заступник голови УСПП кандидат економічних наук В. Шелкунов. Отже, своє дослідження логіки суспільно-економічних процесів автори починають з процесу відтворення. І демонструють його на елементарних моделях організації рослинництва — технологічної моделі відтворення. Тут особливо увагу привертає неспівпадіння авторів, що абсолютна додаткова вартість продукується в сільському господарстві — рослинництві. Про це широко й аргументовано заявив геніальний український економіст-філософ М. Руденко у книзі «Енергія прогресу», де обґрунтовує, що додаткову абсолютну вартість слід називати ще енергією прогресу — тобто біоло-

гічну енергію, яку щорічно виробляє хліборобство. Отже, різні люди, вчені економісти-філософи, незалежно один від одного, прийшли до однієї й тієї думки про зовсім іншу природу додаткової вартості, на противагу неперсоніфікованій загальновідомій.

Розмірковуючи про суть простої та складної праці, автори правильно вважають, що звести складну працю до простої можна тільки методом абстрагування, а оплата праці (її вимір) залежить від кон'юнктури ринку, а ще більше — від способу виробництва.

Зокрема, важливим є узагальнення авторів, де вони вказують, що працю, яка не є товаром, вимірюють тією самою вартістю, що й товар. І це при тому, що вартість в точному значенні цього слова не є мірою ні товару, ні праці. Навпаки, вартість сама має як міру відповідну субстанцію — гроші. За вільних ринкових відносин механізмом визначення вартості товару є сам ринок, для якого товар є первинним, а праця, затрачена на його виробництво — вторинною.

Автори розглядають приватно-споживчий ринок, де складена система рівнянь відображає вартість товарно-споживчого кошика, яка повинна рівнятися сумарному споживчому доходу покупців цих товарів. А виведена рівність підтверджує: приватно-споживчі витрати підприємств повинні дорівнювати наймооплаті виробників цих товарів. Для економіки України все це далеке майбутнє, а поки що нічого такого й приблизно не існує.

Досліджуючи особливості декількох видів моделей міжнародного ринку, автори відзначають, що будь-який попит на ті чи інші товари веде до інтенсивного розвитку виробництва цих товарів всередині держави. Так відбувається в усьому світі.

Проводячи аналогії з ситуацією в нашій країні, доводиться констатувати, що уряд не зробив усе від нього залежне, щоб розвивати виробництво товарів, попит і економічна база для яких є, й зберігати виробництво тих, які вже вироблялися і є гостро дефіцитними. Натомість в національній еко-

номії розвиваються процеси її деградації та інтенсивно запроваджуються методи економічної блокади власного виробництва.

Логічним продовженням дослідження проблем виробництва та відтворення є нагромадження та природа прибутку. Тут оригінальним, хоч дещо суперечливим є визначення автором первинного (початкового) прибутку капіталів, який, він вважає, є частиною перерозподіленого споживчим ринком суспільного продукту і ефективно використаним. При цьому не йдеться про механізми інвестування та кредитування.

Загалом праця О. Вугальтера та В. Шелкунова охоплює широке коло суперсучасних для української економіки проблем. Корисна з економічної та філософської точок зору. Пізнавальне і практичне значення роботи, поза сумнівом, оцінять студенти і викладачі вузів, безпосередні учасники виробничого процесу.

Аліна МАР'ЄНКО,
Ганна ПРИНЦ, Сергій БИКОНЯ,
наукові співробітники Інституту
економічного прогнозування
НАНУ.

Суспільне телерадіомовлення: конає, гаразд не народившись...

9 липня підкомітет з конституційних питань Комітету Верховної Ради з питань правової реформи та президія громадської ради суспільного телерадіомовлення провели «круглий стіл».

За словами народного депутата Миколи Лавриненка (всучасного цього зібрання), склалася ситуація, коли діючий законodawство стосовно інформаційної сфери і телерадіомовлення фактично призупинено. Найперше, виходячи з позиції, яку зайняв глава держави. Зокрема, на порушення Конституції він упродовж тривалого часу не спроможеться (чи не хоче) призначити «своїх» чотирьох членів Національної ради з питань телебачення та радіомовлення.

Чи можна змінити ситуацію на краще? Учасники так званого «круглого столу» висловили низку доречних міркувань та внесли конкретні пропозиції. На увагу заслуговують, зокрема, такі.

На сьогодні маємо жорстку гегемонію виконавчої влади у сфері телерадіомовлення. Припинення трансляції пленарних засідань Верховної Ради — тому доказ. Щоб нормалізувати штучно створене середовище «сліпоті» і «глухоті» українського парламенту, водночас розірвати шільне кільце упередженості та необ'єктивності у висвітленні його роботи слід запровадити власні теле- та радіоканали. Правове обґрунтування такого заходу та необхідні кошти Верховна Рада знайти цілком спроможна. Ця пропозиція не викликала будь-яких заперечень.

Іван ДМИТРЕНКО.

Хроніка. Факти. Події

✓ Київ

Перспективи є. Як і проблеми

За сприяння МЗС України відбулася конференція «Перспективи розв'язання придністровської проблеми: варіанти врегулювання». Учасники дали позитивну оцінку концептуальним підходам розв'язання придністровської проблеми, запропонованим посередниками з ініціативи України. Висловлені ідеї може бути ефективно використано в подальшому переговорному процесі, а також під час підготовки майбутньої зустрічі президентів України, Молдови, глави уряду Російської Федерації, ліючого голови ОБСЄ та глави адміністрації Придністровського регіону Молдови, проведення якої заплановано в Києві на 16 липня.

✓ Алмати

Пожежа авіарейсам НЕ ЗАВАДА

В Алмати, найбільшому місті Казахстану, повністю згоріло приміщення міжнародного аеропорту площею 6 тисяч квадратних метрів. Як повідомили в міському управлінні з надзвичайних ситуацій, рятувальники вже розбирають завали. Повідомлень про жертви та постраждалих поки що не надходило. Незважаючи на те, що від приміщення залишилися тільки бетонний каркас, роботу служб аеропорту не припинено. Авіарейси не відмінено, а тільки перенесено на кілька годин. Реєстрація авіапасажирів здійснюється в іншому приміщенні.

✓ Брюссель

Єврокомісія знову в повному складі

Призначений головою Європейської комісії Романо Проді обнародував запропонований ним новий склад виконавчого органу Євросоюзу, який після затвердження Європарламентом 15 вересня обійме місце кабінету Жака Сантера, який подав у відставку.

✓ Канберра

Протест пенсіонера

75-річний пенсіонер кинув вночі у приміщення австралійського парламенту в Канберрі саморобні бомби. Охорона швидко погасила вогнище загоряння. Ніхто не постраждав. Пенсіонера заарештовано. Мотиви його дій поки щоневідомі.

✓ Алжир

У пошуках ринків та потенційних партнерів

Українська делегація на чолі з міністром закордонних справ Борисом Тарасюком бере участь у засіданні Ради міністрів закордонних справ та саміті країн-учасниць Організації африканської єдності (ОАЄ) в Алжирі. Під час зустрічі обговорюватимуть питання активізації двостороннього співробітництва, передусім у торговельно-економічній сфері, проведення двосторонніх політичних консультацій. Глава зовнішньополітичного відомства України зазначив, що очікує від цього візиту конкретних результатів, пов'язаних зі встановленням та розвитком плідних і взаємовигідних відносин між Україною та африканськими державами. Як підкреслив Борис Тарасюк, Африка — це значна політична вага, ринки й потенційно потужний партнер України. Ось такі стражі здійснюють безпеку президентів та міністрів під час саміту.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Розмова відбулася. Кожен залишився при своєму

Візит до нашої країни федерального канцлера ФРН Герхарда Шрьодера не дав нічого сенсаційного. І, слід сказати, за нинішніх розкладів — це далеко не найгірший варіант.

Можливо, однією з цілей приїзду до Києва канцлера й було продемонструвати своїм «зеленим», що Україна на компроміс щодо будови атомних не погоджується і вперто жадає обіцяних коштів: «Я не хотів би потрапити в ситуацію, коли не використав би всі можливості, які міг».

Глава української держави (вже вкотре за останні 10 днів) підтвердив, що для України є важливим чинником економічність атомної енергетики і порівняна дешевизна енергії, вироблюваної на атомних станціях. Та й не Україна, а держави «великої сімки» прийняли рішення будувати два енергоблоки на Рівненській і Хмельницькій атомних станціях. Тож, як-то кажуть, потяг рушив, а обіцяли — то виконуйте.

Федеральний канцлер Німеччини Герхард Шрьодер, судячи з усього, без фанатизму поставився до можливості переконати Кучму. Під час прес-конференції він заявив, що вважає для себе головним пріоритетом закриття Чорнобильської АЕС у 2000 році. Наступні після відвідання Києва кроки — прийняття рішення

про участь у фінансуванні через ЄБРР будови компенсаційних потужностей на Рівненській і Хмельницькій АЕС. Звичайно, з урахуванням результатів нинішніх консультацій та аналізу ходу переговорів з незговірливою Україною. Засідання Ради директорів ЄБРР, на якому розглядатимуть питання про фінансування будови блоків, відбудеться у всересні в Лондоні. Перед засіданням керівництва банку мають бути закриті всі проблеми, зокрема пов'язані з ефективністю енергосистеми України.

Неабияке місце під час візиту мало відверте загравання з німецькими бізнесменами. Цьому був присвячений форум, під час якого всі, починаючи з Президента, присягалися забезпечити німцям нешкідливий для гаманця і здоров'я інвестиційний клімат. З претензією на роль Паніковського німцям заявили, що «ми хочемо, аби Німеччина стала нашим проводирем на шляху інтеграції до європейських структур».

Особливу подяку хотілося б скласти «Інтерфаксу-Україна» за інформаційну підтримку під час візиту Шрьодера. Стало вже «доброю» традицією прес-служби адміністрації Президента, прес-секретарем якої є колишній шеф «Інтерфаксу», не акредитувати на підсумковій конферен-

ції деякі видання, посилюючись на брак місць у Маріїнському палаці. Цього разу на Банковій виявили просто чудеса гостинності: акредитацію одержали всі німецькі журналісти (понад 70 осіб). Водночас у бажанні коли не поставити запитання канцлеру ФРН, то хоча б почути його відповіді на запитання УТ-1, Українського радіо або «Інтерфаксу» було відмовлено всім українським газетам. Що ж, читатимемо німецькі.

Яна СТАДІЛЬНА.
Фото АП.

Шрьодер задоволений невдачею

Канцлер Герхард Шрьодер не умовив українського Президента Леоніда Кучму погодитися на спорудження альтернативної атомним теплової електростанції, яка працювала б на природному газі, констатували факт німецькі засоби масової інформації.

«Бажання правлячої коаліції змусити Україну відмовитися від будови двох атомних реакторів, — пише «Франкфуртер альгемайне цайтунг», — не знайшло розуміння у Києві. Україна наполягає на завершенні будівництва двох атомних станцій, як про це було домовлено з «великою сімкою» 1995 року — однозначно заявив український Президент Леонід Кучма Герхарду Шрьодеру».

Газета «Ді Вельт» стверджує: і сам Шрьодер, і його

радники, і міністерство фінансів сподівалися, що український уряд теж не поступиться своїм, бо в протистоянні разі для Німеччини настануть буквально дорогі часи. Адже досі фінансування закриття ЧАЕС здійснювалося країнами «великої сімки». Якби Німеччині вдалося переконати Україну, то вона зруйнувала б попередні домовленості, взявши на себе зобов'язання зі спорудження теплової станції. Фахівці запевняють, що вартість цього проекту обійшлася б у 1,6 млрд. марок, які довелося б викласти зі своїх кишень німецьким платникам податків.

Чимало газет повертаються до подій майже п'ятирічної давнини, коли «велика сімка» підписала з Україною меморандум, згідно з яким на її обіцянку до

2000 року вивести з експлуатації Чорнобильську АЕС мало фінансувати будову двох інших реакторів. Чого ж тепер хоче Німеччина, чий підпис теж скріплює угоду? Протистояння з «великою сімкою»? Але ФРН у будь-якому випадку має внести свою частку — 800 млн. марок — у котел, куди складають кошти для української атомної енергетики великі індустріальні держави... «Крім того, — додає «Зюддойче цайтунг», — Україна має шит: ніхто не змусить її закрити Чорнобильську станцію без розв'язання проблеми виробництва електроенергії. А надія німецьких «зелених» на те, що Європейський банк реконструкції і розвитку заблокує «атомний» проект, занадто слабка. Все йде до того, що Німеччина зрештою

Німецька преса про візит канцлера ФРН до Києва

дасть згоду на фінансування будови реакторів».

«Хоч Г. Шрьодер і не виконав поставленого бундестагом завдання, — підбиває підсумки «Ді Вельт», — але він задовольний цією невдачею. Пріоритети визначено: Київ виводить з експлуатації Чорнобильську АЕС, коли одержить кредити для Хмельницької і Рівненської АЕС, тобто у всересні буде ухвалено рішення, зміст якого вже сьогодні не викликає сумнівів. Ще до завершення візиту канцлера минулої п'ятниці міністр фінансів Ганс Айхель доручив своєму заступнику Кох-Вассеру підготувати повний пакет документів з вартості «атомного проекту» для України. Бонн повинен знайти для нього кошти».

Валентина ПИСАНЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

«Продуктивна робота не повинна мати контрпродуктивних результатів»

Нещодавно Рада Європи, так би мовити, помилювала Україну і не позбавила акредитації українську парламентську делегацію в ПАРЕ. Чому? Можливо, в Страсбурзі все-таки дослухалися до аргументів наших парламентаріїв. Одним таким, що закликав до здорового глузду ПАРЕ, став виступ члена постійної комісії України в ПАРЕ Сергія Головатого, який ми публікуємо.

Україна перебуває на роздоріжжі у своєму розвитку. Перед нею постав вибір: іти шляхом, на який стала Польща — шляхом повної інтеграції в сім'ю європейських народів, чи прямувати за Білоруссю до туманного «панслав'янського союзу» на чолі з Росією з її підірваною економікою і зростаючим хаосом. Криза в Косово підштовхнула керівництво України до розмов про «панслав'янський союз» і «союз слов'янських держав». Ця проблема стала головним політичним питанням у світі президентських виборів, які незабаром мають відбутися в Україні. Ця проблема також загострила стосунки між Президентом та парламентом. Нинішній Президент та інші кандидати на президентську посаду ведуть низькокатункові популістські словесні баталії, намагаючись вибороти голоси сільського населення та пенсіонерів.

На такому тлі голосування на чийсесії Парламентської Асамблеї за умови застосування санкцій до парламентської делегації України тільки

зіграє на руку тим кандидатам, включаючи й нинішнього Президента, які готові використати Раду Європи з метою виправдання провалу їхньої політики.

Крім того, хоча Україна досягла значної політичної та конституційної стабільності, порівняно з деякими своїми сусідами, Президент вже веде розмови про розпуск парламенту після проведення виборів. Це був би повністю незаконний крок за Конституцією України. Заходи, спрямовані на скасування повноважень української делегації в Парламентській Асамблеї Ради Європи, в цей час можуть бути використані як привід для подібного неконституційного кроку. Це також підірве вагомий моральний авторитет Ради Європи, яка є інститутом контролю поведінки виконавчої влади в її стосунках з парламентом і яка захищає український парламент у критичний період демократичного розвитку України.

Вступаючи до Ради Європи в 1995 році, Україна взяла курс на проєвро-

пейський варіант розбудови державності. Під час вступу до цієї організації вона взяла на себе зобов'язання вжити відповідних заходів, щоб покласти в основу демократичної розбудови України цінності Ради Європи. Не виконавши ці зобов'язання, керівництво України ошукало власний народ.

Рада Європи повністю права в тому, що наполягає на виконанні Україною взятих нею зобов'язань. Ми вдячні Моніторинговому комітету й особливо його доповідачам за проведenu ними роботу. Ця робота продуктивна, але вона не повинна привести до контрпродуктивних результатів.

Процедура моніторингу стосовно України багато в чому є «пілотним проектом» Ради Європи. Ми зіткнулися з парадоксом: Рада Європи не може покарати «неслухняних дітей», та, караючи українську парламентську делегацію тепер, вона покарає багатьох своїх друзів, але аж ніяк не ворогів. Хто ж від цього виграє? Тому я звертаюся до вас, шановні колеги, з проханням допомогти нам — зайняти м'яку позицію стосовно України, повертаючись до даного питання після президентських виборів, дати Україні можливість по-новому побудувати свої відносини з Радою Європи, зберегти проєвропейські зусилля в розбудові державності.

Ані хрестів, ані зірок...

Монолог про наболіле

Згідно з Конституцією (ст. 46) та законом «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» наша держава начебто піклується про пенсіонерів-інвалідів. В Україні налічується 278 будинків-інтернатів для них. Але це тільки кількісний показник турботи держави про своїх громадян, а її якісні параметри не відповідають навіть найскромнішим вимогам.

Недавно я побував у Ржищеві — в будинку-інтернаті для пенсіонерів та інвалідів.

... Пізно ввечері мені і моїм помічникам відчинила чергова, молода жінка. П'ятиповерхова будівля навіть зовні нагадує склеп, у якому змушені доживати віку 149 пацієнтів. На кожному поверсі будинку-інтернату стоїть страшний сморід. Мешканці цього закладу не мають жодних засобів гігієни, навіть мила. Слабкі од віку, від браку свіжого повітря, поганої їжі та й просто доброго слова, вони хворіють і не одержують відповідної медичної допомоги. Тут живуть і люди з розладами психіки, хоча вони мають утримуватися в спеціалізованих будинках-інтернатах. Відсутні телевизор, газети, радіо: схоже, в цьому склепі живцем замурували невинних людей і чекають, коли всім їм настане кінець.

Яке ж було моє здивування, коли я довідався, що порядок, догляд, допомога забезпечують аж 164 чоловіка персоналу! Чого від нього вимагають, красномовно свідчить факт:

директор В. Ремез ледь не звільнив чергову за те, що вона впустила на територію інтернату народного депутата України.

А кульмінаційним моментом усього побаченого мною була ділянка землі для останнього притулку. Її навіть не можна назвати цвинтарем, бо всі 200 могилок на ній — це тільки захаращені, зарослі горбики. Ані хрестів, ані зірок, ані табличок... Ця картина вражає, бо з таким ставленням до померлих ми напевно дітей та онуків до сатани, а не до Божої віри. Це, здається, початок духовної загибелі, коли економлять на хрестах...

Після поїздки я неодноразово звертався з цього болючого питання до голови Київської обласної держадміністрації Анатолія Засухи. Проте ні роз'яснень, ні пропозицій про співробітництво я не отримав.

Сьогодні, намагаючись пробити стіну байдужості, я звертаюся до Президента України Л. Кучми, який згідно зі ст. 102 Конституції є гарантом її додержання, і прошу припи-

Наша повсякденність
переконає:
байдужість —
найстрашніша
хвороба суспільства

нити порушення Основного Закону та чинного законодавства відносно людей похилого віку, інвалідів та ветеранів війни: треба негайно дати правову та політичну оцінку цьому й іншим фактам і зобов'язати уряд ставитися до пацієнтів будинків-інтернатів з милосердям і турботою.

Пане Президент, якщо ми не піклуватимемося про престарілих, а тільки займатимемося талановитою молоддю, то діти можуть перетворитися на зграю хижаків, яким байдуже, що поряд страждають люди.

І на завершення. Закликаю всіх своїх колег-депутатів під час роботи в регіонах, а також депутатів місцевих рад звернути пильну увагу на такі пансіонати-інтернати.

Давайте будувати майбутнє життя за принципами тепла і світла для всіх.

Михайло ГУЦОЛ,
народний депутат України,
секретар Комітету
з питань прав людини,
національних меншин
та міжнародних відносин,
член фракції
«Батьківщина», ЗПУ.

Бюджетна резолюція — річ важлива. Як перший крок

Точка зору

Верховна Рада затвердила бюджетну резолюцію 2000 року. Питання, що й казати, важливе, але чому ж тоді дедалі сильнішим стає відчуття, що весь бюджетний процес перетворюється на якусь виставу, де є нагода проявити себе захисником не те що окремого регіону чи галузі, а й всього народу. Та кжд цих вистав просто мізерний, що видно хоча б на прикладі бюджету-99, не-реальність якого стала очевидною вже через пару місяців після прийняття. Чому так виходить? Та тому, що бюджет, за всієї його важливості, є лише інструментом у виконанні програм вищого рівня. Тобто зосереджуватися переважно на його питаннях, не торкаючись глибинних причин національної катастрофи, означає, за народним висловом — «замість коня бити по голоблях». А причини ці, на моє глибоке переконання, полягають у тому, що уряд упродовж тривалого часу проводить згубну економічну політику і сподіватися на краще можна лише за умови докорінної зміни системи економічних координат, про що вже багато сказано.

Узагалі дії уряду, в кращому разі, викликають гірку посмішку. Ви бачили демократичну країну, де б уряд, як у нас, два роки працював без затвердженої програми діяльності? Якою була

бу в такій країні доля уряду, який рекламував би довгострокову програму, за повного виконання якої ВВП був би меншим від рівня двадцятирічної давнини, як в урядовій програмі «Україна-2010»? Чи не зобов'язаний уряд, маючи за перший квартал 1999 р. падіння ВВП на 4,8% та, наприклад, експорту — на 26%, принаймні ініціювати розгляд питання про довіру до себе, якщо не вистає необхідності вибачитися перед суспільством та подати у відставку? Але чи йому до суспільства? Набагато більше для нього важить прихильність міжнародних кредиторів. Саме для того, щоб їх улетісти та випросити чергові податки — не для розвитку країни, а лише для сплати раніше нахпаних та бездарно використаних боргів — і педалюється ідея профіциту бюджету. Хочеться запитати: чи уряд просто не розуміє, що це означає для країни?!

Адже що таке профіцит бюджету? Це — перевищення доходів над витратами, щоб було чим борги платити.

Слава Богу, проти профіциту рішуче виступає бюджетний комітет Верховної Ради.

А ще урядова ідея профіциту означає, по-перше, що всі заколисуючі заяви про незагрозливий для держави рівень зовнішнього боргу — омана, бо вказана ідея викликає саму загрозу дефолту

за зовнішніми зобов'язаннями. По-друге, важко навіть оцінити всі руйнівні її наслідки. Йдеться не лише про подальший соціальний занепад. Очевидно, що урізування фінансування власної економіки ще більше придушить платоспроможний попит і викличе прогресуюче падіння виробництва, незважаючи на всі райдужні прогнози кабінетських стратегів. А структурна перебудова, що покликана підняти рівень та конкурентоспроможність виробництва, ліквідувати напівколоніальний його характер? Уже скільки років красиві слова про неї так і залишаються марними балаками, бо немає головного — коштів. З огляду на обвальне падіння експорту — і основною причиною тут знову виступають економічні прорахунки, але це тема окремої розмови — хочеться запитати: а як все-таки перетвориться на долари гривневий профіцит, за який так бореться уряд? Алж простенький, і такий привабливий, шлях урізування імпорту тепер, коли власне виробництво майже знищене, може ще більше загострити проблеми з продуктами харчування та іншими товарами першої необхідності.

З наведених, далеко не всіх прикладів, ясно, що головне не в тому, чи буде бюджет-2000 з профіцитом, чи з помірним дефіцитом: падіння в прірву однаково неминуче, а ігри з перерозподілом доходної частини, що невпинно скорочується,

приречені на невдачу. І тут потрібна докорінна зміна підходів та дій, передусім рішучий відхід від збанкрутілої грошово-кредитної політики. Ясно й те, що нинішній уряд на це явно нездатний.

За таких умов і мала б спрацювати демократична система стримувань та противаг, і законодавча гілка влади, користуючись своїми конституційними повноваженнями, припинила б розвал національної економіки гілкою виконавчої. Якщо цього не зробити, то найгостріші дебати з інших питань користі не принесуть.

Запропонована профільним комітетом ВР бюджетна резолюція — річ принципово важлива. Це вперше ВР уже в бюджетній резолюції закладає чіткі параметри видатків на соціальну сферу, культуру, виробництво і т. д., уперше чітко сказано про стосунки з місцевими бюджетами та позабюджетними фондами міністерств і відомств. Щоб урядовці мали чіткі параметри, а не ловили рибку в каламутній воді. Це все — потрібно. Але це лише перший крок. Другим має бути, повторю, фактичне припинення розвалу національної економіки. На це може бути здатен не той уряд, що наполягав на профіциті. Залишається сподіватися, що до 2000 року Україна такий уряд матиме.

Віктор ПЕТРОВ,
народний депутат України ВР
XII скликання.

У номер

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про проект Закону України про внесення змін до статті 7 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України постановляє:
Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України проект Закону України про внесення змін до статті 7 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», внесений на розгляд Верховної Ради України у зв'язку з виданням Указу Президента України від 23 червня 1999 року № 713/99 «Про деякі зміни в оподаткуванні операцій із розрахунками в іноземній валюті», відхилити.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
2 липня 1999 року.
№ 815-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про приєднання України до Базельської конвенції про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх видаленням

Верховна Рада України постановляє:
1. Приєднатися до Базельської конвенції про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх видаленням 1989 року.
2. Кабінету Міністрів України в шестимісячний строк розробити і здійснити першочергові заходи щодо виконання Україною зобов'язань відповідно до Конвенції.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
1 липня 1999 року.
№ 803-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Латвійської Республіки про торговельне судноплавство

Верховна Рада України постановляє:
Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Латвійської Республіки про торговельне судноплавство, підписану 26 лютого 1998 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
2 липня 1999 року.
№ 818-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Королівства Бельгія про автотранспортне сполучення

Верховна Рада України постановляє:
Угоду між Урядом України та Урядом Королівства Бельгія про автотранспортне сполучення, підписану в м. Києві 28 липня 1997 року, ратифікувати.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
2 липня 1999 року.
№ 819-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про взаємодію під час експлуатації магістральних нафтопродуктопроводів

Верховна Рада України постановляє:
Угоду між Урядом України і Урядом Російської Федерації про взаємодію під час експлуатації магістральних нафтопродуктопроводів, підписану в м. Москві 26 липня 1995 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
2 липня 1999 року.
№ 820-XIV.

У номер
✓ 3 іншого голосу

«Досьє» як монпансьє

(Початок на 2-й стор.)

Опускаючи безліч серйозних фактів про реалізацію широкомасштабного американсько-українського проекту «Ферми України-93» під патронатом урядів наших держав, участь всесвітньо відомих фірм з виробництва гібридного насіння, таких як «ICI Seeds», і ще масу складних агротехнічних нюансів, «Досьє» із кукурудзяної засідки памертво вгризається в одного з партнерів цього проєкту — агропромислову асоціацію «Земля і люди» та в її тодішнього керівника Олександра Ткаченка.

Ну а хто ж вони — ці досвідчені й авторитетні агроексперти? Глядач їх візнає по мистецькій боріді та характерному «емігрантському» акценту. Це — театральний режисер і «правник».

У картині Олександра Довженка «Щорс» є смішний епізод, коли від батька Махна втік його скарбник Чередняк, приховивши казну. Впродовж години розгніваний батько періодично вигукує: «То ввіймали Чередняка чи ні?». З убивчою аналогією впродовж програми «Досьє» звучить запитання, куди поділися гроші, виділені під американсько-український проєкт. Цікавиться, мабуть, у нас — телеглядачів. Чи, бува, ми їх де не бачили?

І так уже шостий рік. Активізуєшся акурат перед якимись черговими виборами. Воно б і пожартувати можна, якби не було так примітивно. Наголошуючи, що мільйони доларів, фінансовані під проєкт «Ферми України-93» на закупівлю техніки, насіння і добрив, призначалися виключно для українських фермерів, бо ж це, на думку «Досьє», впливає уже із самої назви проєкту, не враховується, що американці взагалі всі свої сільгоспідприємства називають «FARMS». А назвали так проєкт для обопільної мовної зручності.

Та за логікою «телесосьє» утробили цю затію наші «червоні куркулі» (розумій — голови колгоспів), бо усі ці комбайни «Джон Дір», «Кейс» насіннєвий матеріал, добрива були потрібні Україні, як п'яте колесо до воза.

І вже повна профанація документалістики бере гору, коли автори «кукурудзяного досьє» повністю ігнорують архіви українських ЗМІ за 1993—1994 роки, коли розгорталися вищеписані події. А шкода. Багато цікавого і повчального там присипано пилом забуття.

Так, можна довідатися, для початку, що не якісь там авантюристи погоджували цей проєкт, а сам прем'єр-міністр України Леонід Кучма, перший віце-прем'єр Ігор Юхловський, віце-президент США Альберт Гор. А заголовки газет які: «Американская «корольська полка» приветствует на украинской земле госсекретаря США. Великолепный урожай» (газета «Киевские ведомости»).

Тоді в ряді господарств південних областей України ця кукурудза дала до 90 ц/га — втричі більше, ніж 5 років до цього ми збирали. А які високі характеристики американським комбайнам давали наші механізатори! На тому ж УТ-1 мало не щодня крутилися репортажі і телефільми про успішну реалізацію українсько-американського проєкту.

Через рік, коли навколо цього почав розкручуватися міжнародний скандал, тоді в ряді наших незалежних ЗМІ серйозні журналісти-аналітики досліджували його причини, джерело, виявили інспіраторів, детально проаналізували усі об'єктивні і суб'єктивні промахи, псвдачі, неминучі в такій новій і масштабній справі.

Ще тоді — влітку 1994 року, коли «Нью-Йорк таймс» і «Геральд Трибюн» опублікували «дуплетом» статтю Р. Бошера і Д. Беннет «Договір між США і Україною: благо чи обман?», аналітики вказали на явне політичне замовлення цього матеріалу «Росія і Україна саме почали ділити Чорноморський флот і вирішувати долю нашої ядерної зброї. До того ж журналісти-дослідники так і не змогли ніде розшукаати тих «авторитетів», на негативну думку яких посилалися американські автори статті і на яку, в свою чергу, «вішає всіх собак» «телесосьє» УТ-1. Про все це в передачі ні звуку. Нічого дивного. Така аналітика не входила в «пакет замовлень» для УТ-1. Куди як простіше і надійніше передавати це «компро-досьє» з вуст в уста, як обсмоктане «монпансьє». Дивись, завітра воно знову вигулькне в якомусь «правовірному» ЗМІ (а їх у Президента досить) і нагадає про себе характерним присмаком дикої цибулі.

А не зручніше було б такі передвиборні засідки на Голову Верховної Ради перенести з кукурудзи одразу в цибулини.

Федір АНДРІЯШЕВСЬКИЙ,
політичний оглядач.

✓ Фотофакт

У фірмовому магазині «Черевички» нове взуття об'єднання «Лугань».

Фото Олексія БУДЬКА.

Швидка соціальна допомога лікує самотність

Уже сьомий рік зі своїм чемаданчиком, важким від різних інструментів, він щодня з ранку до пізнього вечора обходить квартири, в яких оселились хвороби і бідність. Зинур Ахтемов, соціальний працівник «швидкої допомоги» соцзабезу, уміє все: ремонтує старенькі холодильники, телевізори, електроплитки, швейні машинки, розетки, крани, стільці. І кожен із бригади таких, як він, майстрів і дах залає, і город скопає, і всохлі дерева на дрова порубає, і двері полагодить. Все, до чого докладає зусиль умілець, оживає на очах.

Так у роботі збігають дні, розходяться Сімферополем оповіді про нескучного майстра Зинура.

Знає він справді всяке ремесло: був і кадровим офіцером, й інженером. Своїми руками і власний просторий дім звів. Звичайно, допомагала вся сім'я — дружина і четверо дітей. Будував після роботи, бо працював тоді енергетиком на чимало-

му заводі. А коли підприємство закрили, рекомендували його як відповідальну людину директору центру соціальної допомоги Центрального району столиці Криму.

Відбір на таку роботу суворий, люди яких обслуговують, вразливі, беззахисні, хворі. Підбирають таких, хто, уміє шанувати старість. «Ставлення до них — індикатор цивілізованості суспільства», — говорить Ахтемов. Та, хоч цей рік людство оголосило Роком людей похилого віку, планетарну турботу про себе кримські ветерани ще не відчували. А це кожен четвертий житель автономії.

Дещо вдається зробити Кримській організації Червоного Хреста. Взяв старим особливо важко, тож для понад сотні сімферопольців вдалось організувати безплатні гарячі обіди. Тридцятьом патронажні сестри і соціальні працівники приносять їжу додому. Підгодовують і немічних жителів Армянська, Ялти, Феодосії, Джанкою, Євпаторії, Крас-

У перші двері задзвонить, як завжди, раніше сьомої ранку. Знає, старі довго не сплять, та ще коли чекають на його допомогу. Самотні пенсіонери називають його рятівником

ноперекопська. У Саках підприємці щомісяця виділяють 5 тис. гривень на гарячі обіди для 160 самотніх пенсіонерів.

На жаль, через відсутність бюджетного фінансування довелося зачинити три відділення соціальної домашньої допомоги в Ялті, по одному в Євпаторії, Ленінському і Роздольниському районах. Це залишило без найнеобхіднішої допомоги більш як півтисячі немічних людей.

Ніде правди діти — з 13 тисяч стареньких, котрі потребують соціальної допомоги вдома, отримують її близько 10 тисяч. Щоб задовольнити всі заявки, написані виправдованими руками ветеранів, необхідно ввести ще понад 200 штатних працівників. Чи знайдуть кошти на це святе діло хоча б у Рік людини похилого віку, в Криму не знають й досі.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Безробіття виштовхує людей на ринок

Соціальний зріз

Частковою перемогою міської влади закінчився тривалий конфлікт між ценою та дрібними торговцями. Відлуння цього протистояння, як стверджувала під час недавнього візиту до Житомира голова Держкомприсланиства О. Кужель, дійшло до Кабміну та адміністрації Президента.

А почалося все з того, що люди, яких безробіття змусило зайнятися торгівлею промтоварами, перетворили вулицю, що прилягає до головного продовольчого ринку міста, на дуже тісну товчучку. Більш як рік тому прокуратура зажадала від міської влади навести лад. Справді, за такого скупчення людей і до біди недалеко. У відповідь — періодичні масові акції протесту, перекриття руху транспорту також. Нарешті дрібні торговці здалися, звільнивши вулицю для пішоходів і машин із запізненням на цілий рік.

Але заковика в тому, що на давньому промисловому ринку міста — Сінному, куди пропонували повернутися тим, хто змушений був стати «підприємцем», і далі неполадані горобці цвірінькають.

Не епокусило торговців і те, що тут було встановлено значно нижчий ринковий збір. Може, віддала велика? Та ні, між продовольчим Житнім ринком і Сінним — лише кілька зупинок тролейбуса. Отож кооператорам, яким належить Сінний, залишається лікти кусати, жалкуючи за даремно витраченими на його реконструкцію грошми. А що стосується людської «пробки» біля огорожі Житнього, то її вдалося позбутися тільки після того, як за кілька десятків метрів від продовольчого ринку створили ще один — промисловий, відгородивши шмат території біля приміського автовокзалу. Але навіть перевести стихійний ринок промтоварів буквально через дорогу коштувало великих зусиль...

То про що повідали б горобці на Сінному, якби говорили вміли? Про те саме. Людей, яких життя змусило зайнятися торгівлею, у Житомирі вже так багато, що надія продати тубик зубної пасти чи пачку прального порошку у них жевріє лише тоді, коли об їх розкладний столик буквально спотикаються ті, хто йде на базар за десятком яєць чи пучком цибулі.

Тож біля порожнього

Сінного нині намагаються створити продовольчий ринок.

...Між іншим, перебуваючи в Житомирі, Олександра Кужель, здається, зрозуміла, що в місті поняття «підприємця» асоціюється тільки зі словом «торгувати». А скільки може бути продавців імпортного краму на одного того, хто виробляє вітчизняну продукцію?

Олексій КАВУН.

Житомир.

Де заробити старшокласнику?

Літо — це не тільки відпочинок, а й пошук сезонної роботи. Принаймні, як вважають школярі, хочеться десь заробити, бодай на зошити та підручники до школи.

Проте за умов нинішнього безробіття працевлаштуватися не так легко. Та й ставляться до дітей неоднозначно.

Як наголосили учасники конференції «Статистика ринку праці зайнятості дітей в Україні», що відбулася в Ялті, лише 82 відсотки неповнолітніх отримували плату за свою працю. Кожна друга дитина отримувала за тиждень 10 гривень заробітку, кожна шоста — 20. Третина працює на важких і шкідливих роботах.

Здебільшого, зазначали статистики, батьки не знали, що їх діти працюють. Переважна більшість неповнолітніх зайнята трудовою діяльністю у неформальному ринку праці.

Загалом конференція не тільки підбила підсумки першого проведеного в Україні дослідження, а й визначила шляхи удосконалення роботи в цьому напрямі.

Володі допомогли талант і... «Перець»

Мій однокласник Володя Палій проблему заробітку розв'язав... випадково. Одного разу образився на вітчима й намалював на нього карикатуру. Володі цей малюнок сподобався, отож почав малювати дружні шаржі частіше. Малював скрізь: вдома, на перервах, на уроках і навіть у тролейбусі дорогою до гімназії.

Одного разу на уроці він намалював карикатуру на нашого однокласника і під час перерви почепив її на стіні біля входу до гімназії. І треба було такому трапитися — саме в цей час за ним прийшли мама з вітчимом. Той побачив малюнок, посміявся і запитав, хто автор. Почувши зізнання Володі, вітчим акуратно зняв малюнок зі стіни і забрав з собою. «Лаятимуть», — подумали ми, побачивши цю сцену.

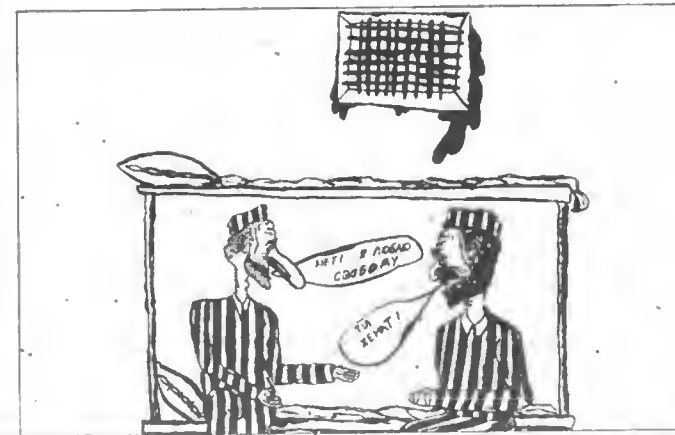
Але наступного дня Володя прийшов у клас... сяючий і ска-

зав новину, в яку я з першого разу не повірив. Вітчим після заняття запропонував Володі поїхати в редакцію гумористичного журналу «Перець». Вони прихопили з собою й інші малюнки, які показали головному редакторові. Тому сподобалося. Але поради Володі не просто захоплюватися шаржами, а й робити смішні малюнки зі значенням. Ми навіть удвох обговорювали теми карикатур, Володя робив ескізи і відвозив їх у «Перець». Їх кілька разів друкували. І кожна карикатура поповнювала особистий бюджет Володі на 10 гривень, додаючи впевненості, нових творчих сил.

Я розумію, що не кожний має такий талант. А може, варто спробувати? Ось подивіться на один із малюнків Володі Палія. Непогано?

Ярослав БІЛИК,

учень 11-го класу гімназії «Троещина».

«Ми вдячні країні і світові»

Узимку Закарпаття знову опинилося в біді через небувалі снігопади, а з настанням тепла — через повторну, вже весняну, повінь

Закарпаття: зона лиха

Минуло пір року від тієї страшної листопадової ночі, коли Закарпаття стало зоною екологічного лиха.

На біді відгукнулися всі регіони України та 34 країни світу.

Про це розповідають нашому кореспонденту голова обласної комісії з питань гуманітарної допомоги Петро Токар та його заступник Юрій ВОРОБЕЦЬ.

Петро ТОКАР: — Край пережив двісті днів і двісті ночей, у тому числі й сувору зиму, не в холоді і не в голоді — завдяки гуманітарній допомозі. Люди, котрі втратили житло й майно, залишилися без найелементарнішого, навіть без шматка хліба. І це за умови, коли багато сіл опинилися відірваними від світу.

Добре, що уряд надав нашій комісії дозвіл на визнання гуманітарною опомогою вантажів, що почали з перших днів лиха надходити в область. Це спростило порядок оформлення багатьох документів, котрі мала б розглядати відповідна комісія при Кабміні. Уявімо, скільки часу треба було б для того, щоб у край необхідні продукти харчування й теплий одяг дійшли до конкретного адресата, описавши коло через Київ.

Узимку Закарпаття знову опинилося в біді через небувалі снігопади, а з настанням тепла — через повторну, вже весняну, повінь. Тому дозвіл цей продовжено до кінця року, бо гуманітарні вантажі продовжують надходити.

Лише з-за кордону в область надійшло понад дві тисячі гуманітарних вантажів. Найпершу й найбільшу допомогу край отримав з Угорщини. Відтак її запропонували Польща, Німеччина, Словаччина, Голландія, Чехія, Румунія, Австрія, США, Швеція, Естонія, Росія, Японія, Англія, Туреччина, Ісландія та інші держави. За доброчинними маршрутами можна вивчати географію світу. Тільки продуктів харчування з-за кордону надійшло вже 4 725 тонн. А ще ж різне майно, ліки, кошти — майже 85 тисяч доларів США, 200 фунтів стерлінгів, 10,7 тисячі франків. Прикметно, що вантажі й кошти зібрані здебільшого через гуманітарні організації. П'ятдесят чотири відсотки їх надійшло від релігійних громад. Тож як не подякувати подвижництву церкви!

Юрій ВОРОБЕЦЬ: — Закарпаття отримує не тільки продукти харчування та одяг. Наше управління з надзвичайних ситуацій з глибокою

вдячністю прийняло спеціальне обладнання від своїх колег з Польщі. Сотні тонн насіння сільськогосподарських культур надійшло з Угорщини, апарат «штучна нирка» та потужні відкачувальні помпи надіслали Німеччина й Угорщина, 400 тисяч штук цегли — Румунія. Нам однаково цінний кожен порух доброчинних сердець — хоча б новорічні сімейні подарунки нашим дітям, що надійшли з Люксембургу, родинні пакуночки із США та Канади. Ці подарунки від людей, котрі про Закарпаття дізналися лише після того, як тут сталася бід.

Милосердя не знає кордонів... **Петро ТОКАР:** — І міжконфесійних поділів — також. Даруючи кошти на спорудження православної церкви в гірському селі Липовці, католицький монах із Кельна брат Лукас ще раз довів це. Такий самий підхід сповідує більшість релігійних громад області, ділячись отриманою допомогою з іншими. Додам, що іноземні благодійники з розумінням ставляться до вимушених формальностей під час доставки вантажів, бо наше митне законодавство ще далеко від досконалості при визнанні вантажів гуманітарними. Та попри це багато хто з іноземців побував у зоні лиха по кілька разів, везучи в багажниках автобусів допомогу.

Потужною була вона і з усіх регіонів України. Відверто кажучи, ми не сподівалися на таку справді величезну допомогу і на те, що страждання закарпатців гострим боєм обізвуться у наших співгромадян — від Криму до Полісся, від Луганська до Чернівців. Із регіонів України в область надійшло 10 тисяч тонн продуктів харчування, 336 тисяч одиниць речового майна, 26,5 тисячі тонн будматеріалів, майже 6,8 мільйона гривень, не кажучи вже про ліки, пальне, мастильні матеріали, медичне обладнання. Люди та колективи давали, хто що міг: кілограм грецьки чи цукру, дві, десять чи п'ятдесят гривень, хатні речі. Із Севастополя міжгірським дітям привезли літаком на-

в'їть свіжий виноград. Усі райони Тернопілля взяли під свою опіку Рахівщину, а Львівщина — Хустщину. Через снігові замети на небезпечні гірські перевали пробивалися автомобілі з Черкас і Сум, Луганська й Києва, з інших областей. У приміщенні, де працювала наша комісія, і вдень, і вночі лунали телефонні дзвінки: нас питали, що найнеобхідніше потерпілим, пропонували приїждати у своїх хатах і квартирах тим, хто втратив житло, просили відправити у їхні сім'ї закарпатських дітей...

Юрій ВОРОБЕЦЬ: — Були і вражаючі випадки запропонованої допомоги. Це, зокрема, кошти, котрі викроювали зі своїх мізерних пенсій миколаївець Чеботарьов, криворіжець Семенов, артемівець Стебасєв і навіть діти — восьмикласники п'ятої середньої школи з Нікополя, учні школи-інтернату з Марганця, молоді з Канева, котра збирала 20 гривень на своєму вечорі відпочинку...

Петро ТОКАР: — Пригадую, як уже через два дні після лиха нам з вами довелося зустрічати автоколонну від такої, здавалося б, дещо специфічної служби, як СБУ. В автоколоні було вісімдесят три автомобілі. Вони доставили понад 80 тонн продуктів харчування, теплий одяг — адже йшло до зими, взуття, подушки, ковдри, білизну, намети, ліжка, термоси й навіть кухонний та столовий посуд. Своім транспортом усе це працівники СБУ доставили у важкодоступні на той час села Варієво Берегівського та Стригальню Міжгірського районів. Держмитком переказав на благодійний рахунок 100 тисяч гривень, Державна податкова адміністрація надіслала майже 70 тонн продовольства, 8 тонн промислових товарів та переказала 12,5 тисячі гривень. Держдепартамент ветеринарної медицини допоміг медикаментами та біологічними засобами захисту тварин на 303 тисячі гривень та переказав 38 тисяч коштів. Держлісгосп України зібрав 158 тонн продуктів харчування та 12,5 тисячі гривень, «Укресімбанк» послав майже 12 тисячами гривень. Через Товариство Червоного Хреста в області надійшло гуманітарних вантажів та коштів на загальну суму 6 мільйонів 426 тисяч гривень. А хіба можна не сказати про те, що за шість місяців майже сім тисяч дітей із сімей, котрі втратили житло, перебули важкий час у санаторіях і будинках відпочинку нашої держави та Угорщини? Багато хто з малят залишав своє село вперше. Це дало

змогу не лише зберегти, а й зміцнити здоров'я дітей, зняти психологічний стрес. Допомога, що надійшла в потерпілий край, великою мірою зняла негативи лиха. Без неї десятки тисяч закарпатців упродовж зими зазнали б стільки поневірянь, що й уявити важко.

Юрій ВОРОБЕЦЬ: — До річниці лиха ми хочемо видати книгу й занести до неї імена всіх тих, хто зробив пожертви нашим людям, а також заснувати відзнаку «Благодійник Закарпаття». Вважаю, що й ця публікація дозволить висловити через «Голос України» ту глибоку й невимовну вдячність, котру адресуємо від імені наших краян усій Україні і всьому світові. Добро не виміряєш ні тоннами, ні кілограмами, ні доларами чи гривнями. Воно — річ особлива. Напевно, саме цим керувалося керівництво одного з одеських ринків, де генеральним директором Віктор Добрянський, прийнявши рішення — не будемо брати протягом місяця плату за місце у торгових рядах, але закарпатцям, шановні підприємці, допоможіть. Допомогли не лише ті, хто торгує, а й ті, хто купує...

Петро ТОКАР: — Принагідно варто сказати і про те, що у нашому митному законодавстві багато неузгоджень, зокрема щодо визнання вантажів гуманітарними. Вважаю, що цей своєрідний «коридор» треба значно розширити, адже з-за кордону надходять не тільки продукти харчування чи одяг. Тим, хто втратив житло й відбудо-

вує його, потрібні і матеріали, і все інше для облаштування — стolarsкі вироби, меблі тощо. Маємо пропозиції щодо допомоги і в цьому, але ж проблема — вони обладаються акцизом та ПДВ. Те саме стосується прагнення допомогти нам у відродженні родючості земель, котрим стихія завдала величезної шкоди. Та й чи варто брати акцизну плату, приміром за шоколад, котрий дарує нашим дітям Німеччина або Голландія? Тож, як бачимо, механізм оформлення гуманітарної допомоги на випадок стихії ще далекий від досконалості, тому тут є над чим попрацювати урядові і законодавцям.

Скориставшись нагодою, хотів би сказати добре слово про «Голос України», колектив якого сприяв наш біль як власний. І за ту допомогу, котру газета надала хустській школі-дитсадку, і за те, що виступила з благородною акцією — «Житло потерпілим». На заклик «Голосу» відгукнулися полтавчани — акціонери Хорольського механічного заводу. Вони переказали школі-дитсадку 4 тисячі гривень. Всеукраїнський Благодійний фонд Володимира Сторожука вишукує кошти, котрих не вистачає на придбання житла підшефній «Голосу» сім'ї Ледчаків із села Майдану Міжгірського району.

— Спасибі вам усім, добрі люди!

Записав
Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Як бабуся Галя шкільну форму «купила»

99

Спонсор «ГУ»

— Ми з дідом читаємо вашу газету, подобається вона нам, — розповідає. — Аж тут дивинися якось — що таке? Ми виграли! Я, голівне, по гривні відкладала, аби онучці шкільну форму купити. А це ж стільки грошей тепер заощаджено! Ну й гарненька яка вона!.. Шкільна форма, пошита з тканини концерну «Чексіл», справді елегантна, зручна, міцна. Вона здобувас прихильність не тільки читачів «Голосу України».

Рік тому наша газета порушувала тему запровадження, відповідно до Указу Президента України, форменого шкільного одягу для учнів середніх закладів освіти. («ГУ» від 29 травня 1998 року «Стане символом років шкільних».)

Відтоді багато води сплило і осіб відповідальних змінилося. Залишилась, проте, актуальність об'єктивних чинників, і саме вони покликali до життя необхідності учнівської форми. Нинішній повністю оновлений формений одяг школярів, як це показала практика вже трирічного його існування, виправдав сподівання ініціаторів. Тут і принципово інші — живі, соковиті, водночас, некрикливі кольори — синій, зелений, бордо, «морська хвиля». Безпечний для здоров'я дітей склад тканини «Юність» — натуральна вовна з димішом поліестеру — єдиного дозволеного Міністерством охорони здоров'я волокна для дитячого одягу. І, що дуже важливо, багатоваріантність одягу — спіднички, піджаки, жилети, навіть брюки для дівчаток, які у поєднанні з сезонними доповненнями роблять одяг школяра або школярки зручним та індивідуально неповторним, зберігаючи при цьому принцип «форменості».

Діти придуть у красивому вбранні

Саме таке рішення прийняв генеральний виробник учнівської

форми в Україні концерн «Чексіл» — колишній Чернігівський камвольно-суконний комбінат, ступивши на шлях копіткої праці і безкомпромисної боротьби за місце на ринку, аби забезпечити безпечним для здоров'я, зручним і красивим сучасним дитячим одягом. Достить сказати, що його моделюванням займалися і маститі дизайнери, і зовсім юні випускники Львівської академії мистецтв, фактично вчорашні школярі. Кому, як не їм, близька тема шкільного одягу і хто, як не вони, гостро відчують сучасний молодіжний смак і попит? Молодіжне ток-шоу «Аудиторія» в телестудії «Високий замок» впродовж двох передач обговорювало сучасний одяг школярів і вивело одностайний вердикт — такий форми бути!

— Шкодою і дуже, що мої шкільні роки пройшли давно, в одноманітності коричневої сукні і чорного фартушка, лише у святка прилітав легким мережним метеликом фартушок білий. З яким задоволенням я носила б таку барвисту і зручну форму. Моя ж донька-першокласниця казала, що форму не зодягне нізащо, але коли побачила в студії нові її зразки, відразу змінила думку: «Мамо, купи мені таку тут-таки!» — розповіла Мирослава Луцишин, член батьківського комітету СШ № 36 м. Львова.

— Чому до форми старшокласників немає галстука? Вважаю, що він додає юнаку солідності, дисциплінує. Напевно ж, зайвий раз подумає, лягає чи ні, якщо на ньому буде офіційний одяг, і, обов'язково з галстуком, — цілком слушно зауважила десятикласниця Олена.

— А ми ніколи форму в школі і не відміняли. У той тривалий переднівок — між спонтанним і скасуванням виходом у 1996 році указу Президента України в нашій середній школі № 29 Львова формений одяг учнів існував. Яким він був? Більше схожий на залізничну форму. Бо саме у майстернях залізничників ми замовляли частково форму для наших школярів. Частково шили самі батьки, та від принципу форменості ми не відходили. Розуміли — шлях до істини часто лежить через довгу дорогу манівцями. От і дочекались — були в числі перших, радісних замовників оновленої української шкільної форми, — пишаючись, директор школи Оксана Демцюх вказала на чималий гурт своїх вихованців, зодягнених у нову шкільну форму.

Без накруток одяг не такий і дорогий

У квітні з метою ознайомлення зі станом виконання указу на «Чексіл» завітав міністр освіти В. Зайчук. Валентин Олександрович глибоко переконалий — такі об'єктивні перепони, як недостатність коштів у родинно-школярів, та інерція необов'язковості, можна і подолати. Яким чином? І через налагодження гнучкого механізму розповсюдження, і мінімальними, нас-

кільки це можливо для виробника, цінами. До речі, попри розгул фінансової кризи, «Чексіл» утримує ціну тканини в еквіваленті до вартості сировини та барвників на минулорічному рівні. Міністр за те, щоб не дозволяти стороннім організаціям «накручувати» на торгівлі учнівським одягом, використовувати для її розповсюдження власну торгову мережу виробників. Нагадати механізм узаконеного батьківського авансування. Одне слово, не маючи такого звичного за старих часів чинника, як державне дотування дитячих товарів, такі максимально здешевити шкільну форму.

Природно постає проблема — як наблизити форму до сільського школяра. Адже попри утилітарну, саме на селі формений одяг учня нестиме величезну іміджеву функцію. Не будь у чому, не абияк, а на якісно новому, високому рівні змалюку почуватимуть себе сільські школярі, їм за жорстких умов конкуренції з ровесниками-городянами за місце під сонцем доведеться вступати згодом у доросле життя. І тут, на думку міністра, може стати у нагоді існуючий у багатьох областях спосіб погашення заборгованості сільським пенсіонерам. Не секрет — «жива» копіяка у сільських трударів нині водиться нечасто. І якщо вже завелась ненароком у селянській кишені, то учнівська форма аж ніяк не ввійде до переліку товарів першої необхідності, що за них варто сплатити готівкою.

Інша справа — пенсія дідуся чи бабусі. Вони ж бо у мудромому своєму консерватизмі до обнов не рвуться, та з великою радістю придбають в рахунок пенсії новий красивий шкільний одяг онукам, порадують їх і самі з цього порадиють.

Ось такий один із шкільних костюмів «Чексілу» отримала пенсіонерка із Щорса Ганна Володимирівна Чеботарьова, яка передплатила «Голос України» і взяла участь у розіграші призів

Коментар міністра освіти України Валентина Зайчука:

— Тут ми не відкриваємо Америки, проте її досвідом, і, якщо хочете, концепцією патріотичного виховання президента Клінтона, можемо скористатись. Він оголосив про режим сприяння школам, які запроваджують формений одяг як ознаку приналежності до закладу, наслідування його традицій, підтримки на високому рівні честі тої чи тої школи. Ми ж нині розробляємо методичні рекомендації формування у свідомості школярів поняття зміцнення економічного потенціалу рідної держави. У цьому зв'язку одяг, виготовлений вітчизняним виробником — красивий, модний, зручний і сучасний, — чи не найкращий наочний посібник, який завжди буде з кожним школярем.

Ольга СТРИЙСКА.

Чернівці.

Милосердя не знає кордонів...

Абзац з листа

ВETERАНСЬКІ
ЖДАНИКИ

Верховна Рада вирішила учасникам бойових дій до Дня Перемоги виплатити матеріальну допомогу. Дякуємо за турботу. Але місцева влада її не виплачує, затримала обіцяне ще за 1994 рік. Чи дочекаємося? Скуштували б цих ждаників ветеранські «благодійники»...

Олексій ПЕРЕРВА,
учасник бойових дій, ветеран праці.

Шевченкове
Васильківського району
Дніпропетровської області.

ВЛАДІ НЕ ДО ЗЕМЛІ?

Надмірне розорювання землі та зменшення лісових насаджень негативно впливають на екологію. І ніхто нічого не робить, щоб змінити ситуацію. Ми ж маємо використовувати кожний клептик вільної від землеробства землі, насаджувати дерева, доглядати їх. Владі потрібно організувати цю роботу...

Станіслав СУХАРСЬКИЙ.

Шинківці
Городоцького району
Хмельницької області.

ХИЖАКИ
В НАТОВПІ ЖЕРТВ

Варто створити комісію на державному рівні для цензури фільмів, які показує наше телебачення. На екранах — насильство, розпуста, всюдозволеність. Це руйнує людські душі, псує молодь. Хто відповідатиме за це?

Віктор ВАЛЯЄВ,
пенсіонер.

Нові Санжари
Полтавської області.

ОБРАЖЕНИХ
БУЛО Б МЕНШЕ

Заощадження, які люди роками відкладали «на чорний день», можна повернути. Пропоную при Фонді держмайна заснувати фонд з інакшечиним у ньому будівельними матеріалами, автотехнікою, різним обладнанням чи земельними ділянками. Кожний бажаний обмінює би свої заощадження на запропоноване державою...

Володимир ШАТАНОВ.

Білявка
Одеської області.

МИ — НЕ РАБИ

Чому на пенсію в магазинах пропонують те, що нікому не потрібно? На базарі інші легше й дешевше скупитися. Виплатили б вчасно гроші — і люди самі б спланували, що придбати...

Ніна РИЖОВА.

Будне
Шаргородського району
Вінницької області.

Фото з конверта

Не Дніпрові хвилі, а вода з фонтану трохи освіжить...
Київ.

Фото Володимира ФАЛІНА.

СКАРЖИШСЯ? Ну-ну...

На маленьку замітку
«Хто найсильніший?»
надійшла велика пошта

Повертаючись до надрукованого

Олексій Пікулев із Шостки, зокрема, пише: «У нас ситуація аналогічна тій, що описана в замітці: син — курсант столичного військового училища, але прописаний за місцем проживання батьків. На питання про пільги при оплаті комунальних послуг нам у ЖКВ відповідають коротким «ні!».

Поставити крапку над «і» в суперечці сімей військовослужбовців і працівників житлово-комунальних організацій автор попросив юриста редакції Олександра Кумейка. Отже, йому слово.

Згідно з пунктом 6 статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» 50-процентна знижка плати за користування житлом та плати за комунальні послуги в житлових будинках усіх форм власності, в межах норм, передбачених чинним законодавством, надається «військовослужбовцям та членам їх сімей, які перебувають на їх утриманні», а також «батькам та членам сімей військовослужбовців, які загинули, померли, пропали безвісти або стали інвалідами при проходженні військової служби». Тобто, в першому випадку мова йде про членів сімей військовослужбовців, а в другому — про батьків і членів сімей. З цього видно, що батьки, принаймні в цій нормі, не входять до складу членів сім'ї військовослужбовця, а тому не мають права на пільги.

Таким чином, у даному випадку сильнішим виявився закон.

Та деякі автори листів до газети стверджують, що на місцях часто стикаються з фактами ігнорування нормативних актів, яких ніхто не відміняв.

Скажімо, Віктор Войченко з Макіївки скаржиться, що досі не може отримати в Ощадбанку вигравши по облігації 1982-го року випуску. «Чому не виконується відповідний указ колишнього президента Кравчука?» — запитує Віктор Іванович.

Хіба ж тільки цей? А де і ким повною мірою виконується указ Прези-

дента «Про статус ветеранів військової служби, гарантії їх соціального захисту» чи закон про ветеранів війни?

«Ми маємо право на отримання безкоштовно ліків і санаторно-курортного лікування, пільги в оплаті житлово-комунальних послуг, на проїзд тощо, — пише учасник бойових дій у Великій Вітчизняній війні Олександр Головченко з Чернігівщини. — Та ніхто цими правами давно не користується, хоча їх і не відміняли».

Про це ж пишуть інваліди подружжя Іванових з Алчевська, учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС Михайло Мороз із Рівного.

«У нас в автобусі АТП-15627 безкоштовно не проїдеш, у загсі вимагають сплату мита, на роботі не виплачують зарплати два роки, — пише Михайло Іванович. — То для кого писані закон про «ліквідаторів» і сама Конституція?»

«Закон є — гроші треба!» — такий невеселий висновок можна зробити з наведених прикладів. У бідній державі просто бракує коштів, щоб реалізувати загальом гуманні й потрібні, нормативні акти соціального спрямування.

А чого бракує працівникам правоохоронних органів Житомирщини, щоб захистити окремо взятого громадянина?

«Ще в грудні 1997 року мою хату в селі Болячів Брусилівського району обікрали, — пише Микола Берестівський з Коростишева. — Імена підозрюваних у скоєнні злочину я міліціонерам назвав. Та жодних документів вони не оформили, огляду місця події не провели, пообіцяли тільки, що

прийде наступного дня дільничний. Але ніхто не прийжджав...».

Потерпілий на початку лютого 1998-го звернувся зі скаргою на невжиття заходів до обласного управління міліції. Звідти приїхали працівники і з'ясували, що факт крадіжки навіть не зареєстрований черговим по райвідділу. Лише завдяки перевіряючим з області на 47-й день після злочину було порушено кримінальну справу. Потім знов настав слідча пауза. Після чергової заяви Берестівського розслідування взагалі припинили. Втручання прокуратури, яка скасувала постанову про припинення слідства, нічого не змінило. Якщо не брати до уваги те, що скаржника та його брата намагалися притягти до кримінальної відповідальності за образи честі й гідності...

Співробітники райвідділу Дойничко, Невмержицький, Борщик і Штундюк, які спустили справу на гальмах, одержали дисциплінарні стягнення. Та віз не зрушив з місця.

«Ось так у Брусилівському райвідділі міліції окремі правоохоронці виконують закони, укази, постанови Кримінальний кодекс і, нарешті, присягу», — завершує листа Микол Григорович.

Ось так, додамо, у нашій демократичній державі дають зрозуміти, хто в ній найсильніший.

Іван ІЛЛЯШ.

Де вміють працювати,
і благодійництво в пошані

Світлим рядком

Друге дихання Кам'яського заводу продтоварів відкрилося в 1990 році, коли директором призначили енергійного, вимогливого до себе і підлеглих Анатолія Васильовича Іщука.

Він згуртував колектив ідеями, розпочав реконструкцію і будівництво сучасних технологічних ліній. За останні чотири роки їх введено три.

Це, в свою чергу, дозволило збільшити кількість робочих місць.

Крім виробничої діяльності, завод займається торгівлею, має два фірмових магазини, два автомата, літній бар.

Нашу продукцію купують майже у всіх областях України. Проте роботу нашого підприємства галь-

мують великі податки та акцизний збір, — каже Анатолій Ішук. — Через брак коштів не можемо розпочати будівництво нового цеху. Документація на нього вже давно готова, розчищено майданчик під будівництво, а справа далі не йде. У цьому цеху ми маємо намір виробляти дитяче харчування. Є в нас задум побудувати цех столової мінеральної води «Холодний Яр».

Крім основного виробництва, завод надає послу-

ги населенню в переробці зерна на дерть, оранці городів, перевезення товарів чи майна, автопослуги організаціям і підприємствам.

Адміністрація не стоїть осторонь і благодійництва. На допомогу дітям-сиротам, самотнім пенсіонерам минулого року витрачено три тисячі гривень. Завод став постійним спонсором молодіжних свят у місті.

Федір ЛЮДНИЙ.

Кам'янка
Черкаської області.

Скільки
коштує операція на оці?

Запитання по суті

Нашого читача Івана Савченка цікавить вартість операції у Київській міській клінічній офтальмологічній лікарні «Центр мікрохірургії ока». На це та інші запитання відповідає головний лікар Центру мікрохірургії ока Сергій РИКОВ.

Наша клініка державна, тому кияни лікуються безкоштовно, а іногородні платять тільки за витрати клініки.

Чи всі операції проводяться в стаціонарі?

Це залежить від складності. Разом з тим уже утвердилася хірургія одного дня. Скажімо, катаракту і глаукому ми оперуємо за один день.

Як ви оцінюєте результати лікування у клініці?

Оскільки ми працюємо за новими технологіями, немінучий певний відсоток ускладнень після операцій. Статистика свідчить: 68 відсотків хворих виліковуємо повністю, 25 відсотків — виписуємо з покращенням, близько 4 відсоткам людей, які звертаються до нас, допомогти не можемо, бо надто занедбана хвороба. Хочу застерегти: після операції треба акуратно виконувати призначення лікарів, приходити на прийом у зазначений час, а не через два роки, як трапляється.

Записала
Тамара ЛЮДНА.

Ви нам писали

Здоров'я можна купити

Міністерство охорони здоров'я розглянуло листа Дорошенка Г. І. щодо лікування його семирічного сина.

Повідомляємо, що Євген Дорошенко, житель Полтавської області, лікується у відділенні інтенсивної онкогематології спеціалізованої лікарні «Охматдит». За час перебування тут хлопчик отримав медикаментів за рахунок закладу на 22 343 гривні.

За інформацією керівництва лікарні, для проведення повноцінного лікування дитини ще потрібні медикаменти на суму 17075 гривень. Однак препарати іноземного виробництва, які призначаються дітям з гострим лейкозом і лікуються за протоколом, не входять до переліку лікарських засобів, затверджених Кабінетом Міністрів, через високу їх вартість. Це змушує батьків шукати спонсорів та відкривати банківські рахунки для пожертвувань.

В. ВЕСЕЛЬСЬКИЙ,
заступник міністра.

Відповідь не коментуємо. Просимо лише читачів відгукнутися на біду сім'ї Дорошенків і допомогти врятувати Євгена.

Інформація про першу емісію акцій акціонерної холдингової компанії «Укрнафтопродукт»

I. Характеристика емітента.
Повне найменування емітента. Акціонерна холдингова компанія «Укрнафтопродукт». Код ЄДРПОУ 00018201

Місце розташування: 252601, Україна, м. Київ, вул. Червоноармійська, 2.
Телефон: 246-70-80.
Телефакс: 229-41-10.

Історична довідка: Акціонерна холдингова компанія «Укрнафтопродукт» створена відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30.01.98 № 103 «Про створення акціонерної холдингової компанії «Укрнафтопродукт» наказом Державного комітету нафтової та нафтопереробної промисловості України № 26 від 03.02.98 «Про створення акціонерної холдингової компанії «Укрнафтопродукт» на базі Українсько-го об'єднання по забезпеченню нафтою і нафтопродуктами «Укрнафтопродукт» і є його правонаступником.

Дата реєстрації. Як суб'єкт підприємницької діяльності АХК «Укрнафтопродукт» зареєстрована Старо-київською районною державною адміністрацією м. Києва 20 квітня 1998 року за № 01971.

Предмет діяльності: придбання і реалізація нафти і нафтопродуктів на території України та за кордоном; Організація виробництва обладнання, машин, механізмів і приладів, запасних частин та деталей для нафтопродуктозabezпечуючих господарств; виконання інженерно-пошукових та проектних робіт для будівництва магістральних нафтопродуктопроводів, підприємств по забезпеченню нафтопродуктами, АЗС; надання маркетингових, інформаційних, консультаційних, комісійних та інших послуг, а також послуг по обслуговуванню транспортних засобів; діяльність у сфері оптової, роздрібно торгівлі та громадського харчування; зовнішньоекономічна діяльність; страхова діяльність.

Характеристика господарської діяльності та фінансового стану:

Балансовий збиток, тис. грн. 01.01.99 01.04.99
32913,2 10756,7
Валюта балансу, тис. грн. 106727,3 127497,8

Середньоспискова кількість працівників: 300 чел.

Дані про керівництво:

Голова правління АХК «Укрнафтопродукт» — Колупайло Юрій Тимофійович, 1954 року народження, освіта вища, за фахом інженер-електрик, загальний виробничий стаж — 27 років, на даній посаді 1 рік.

Головний бухгалтер — Бойченко Володимир Миколайович, 1955 року народження, освіта вища, за фахом економіст, загальний виробничий стаж — 27 років, на даній посаді — 3 роки.

Опис ділової діяльності емітента:

Свою діяльність емітент здійснює в таких напрямках:

— придбання і реалізація нафти і нафтопродуктів на території України і за кордоном;
— комерційна, посередницька, торговельна діяльність у сфері оптової, роздрібно торгівлі та громадсько-го харчування щодо реалізації продовольчих і непродовольчих товарів;
— організація оптової торгівлі сировиною, матеріалами та виробничими засобами.

Станом на 01.04.99 виручка від реалізації продукції становила 25693 тис. грн., валовий дохід склав 3181 тис. грн., прибуток від основної діяльності становить 1799 тис. грн.

З урахуванням курсової різниці, що виникає в результаті заборгованості по валютному кредиту, отримано балансовий збиток у сумі 10757 тис. грн.

Дебиторська заборгованість — 78701 тис. грн.

Кредиторська заборгованість — 29839 тис. грн.

II. Дані про емісію акцій.

Випуск акцій першої емісії зареєстрований Державною комісією з цінних паперів і фондового ринку 26 квітня 1999 року (свідчення про реєстрацію випуску акцій № 1471/1/99 від 26.04.99).

Дата і номер рішення про створення компанії: наказ Держнафтогазпрому України від 03.02.98 № 26 «Про створення акціонерної холдингової компанії «Укрнафтопродукт».

Мета випуску акцій: приватизація державного майна.

Дані про акції:

Вид та категорія акцій	Номінальна вартість акцій, грн.	Кількість акцій, шт.	Загальна сума емісії, грн.
Прості іменні	0,25	122176490	30544122,5

Привілейованих акцій та акцій на пред'явника підприємство не випускає.

Серія і порядковий номери: серія ТМ з № 000000001 по 122176490;

Порядок розміщення акцій згідно з планом приватизації (розміщення акцій):

№ п/п	Кол. продажі	Спосіб розміщення	Термін розміщення		Акції	Частка в статутному фонді, %
			Початок	Закінчення		
1	1	Залишається в державній власності			61088246	50,0
2	4	Пільгове розміщення акцій працівникам підприємства, що приватизуються			7098824	5,81
3	4.1		Після реєстрації інформації про емісію акцій	30.09.99	900000	0,74
4	4.1.2.	— за грошові кошти			900000	0,74
5	4.2	Іншим громадянам, які мають право на пільгове придбання акцій	Після реєстрації інформації про емісію акцій	31.12.99	90000	0,07
6	4.2.2.	— за грошові кошти			90000	0,07
7	4.3	Керівництву підприємства за грошові кошти	01.10.99	31.01.2000	6108824	5,0
8	5	Продаж акцій на конкурентних засадах			53989420	44,19
9	5.3	Продаж акцій за некомерційним конкурсом	через 30 днів після публікації інформації про емісію	31.12.99	53989420	44,19
10	5.3.1.	за грошові кошти			53989420	44,19
		Разом:			122176490	100,0

Дані про попередні емісії цінних паперів:

Підприємство раніше не здійснювало випуску цінних паперів.

Порядок виплати дивідендів:

Фонд виплати дивідендів створюється за рахунок чистого прибутку компанії відповідно до рішення вищого органу управління і розподіляється між акціонерами пропорційно їх участі у статутному фонді. Виплата дивідендів здійснюється щорічно до 15 числа місяця, наступного за місяцем, в якому вищим органом затверджено баланс та звіт Компанії, шляхом перерахування їх на рахунок акціонерів або іншим чином згідно із законодавством.

Форму випуску акцій: документарна.

III. Можливі чинники ризику в діловій діяльності емітента.

Інфляційні процеси в економіці України, політична та економічна нестабільність, неплатоспроможність покупців, можливі невиконання договорів, низька купівельна спроможність споживачів, нестабільність законодавчої бази. Інших чинників немає.

Послугами торгівлі цінними паперами компанія не користується.

Голова Правління АХК «Укрнафтопродукт»
Ю. КОЛУПАЙЛО.

Правління АКБ «Причорномор'я» оголошує проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 27 серпня 1999 р., за адресою м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 33, реєстрація учасників відбудеться з 9.00 до 11.00 27 серпня 1999 р.

Порядок денний

1. Про створення філії АКБ «Причорномор'я».
2. Про затвердження положень про філії.
3. Різне.

Пропозиції, щодо порядку денного надсилати до 12 серпня 1999 р. за адресою: м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 33.

Правління АКБ «Причорномор'я».

30 серпня 1999 року відбудуться позачергові загальні збори акціонерів Оржицького ВАТ «Агропромтехніка».

Порядок денний:

1. Внесення змін і доповнень до статуту ВАТ.
2. Реєстрація акціонерів та їх представників з 9.00.
3. Початок зборів об 11.00 у приміщенні реммастерні за адресою: 315536, с. Заріг, Оржицького р-ну, Полтавської обл., вул. Леніна, 12.
4. Для участі у зборах при собі мати:
 - паспорт або інший документ, що посвідчує особу;
 - для представників акціонерів доручення, оформлене згідно з чинним законодавством та документ, що посвідчує особу.

Довідки за тел. 91-1-82.

Державна податкова інспекція у м. Чернігові повідомляє, що Арбітражним судом Чернігівської області (250000, м. Чернігів, вул. Леніна, 43) порушено справи про визнання банкрутами:

— приватного підприємства «Фірма «Влад» (м. Чернігів, вул. 1-га Армії, 16, кв. 81, р/р 2600331070 у АКБ «Укрсоцбанк», справа №9/118 б);

— товариства з обмеженою відповідальністю «Вектра» (м. Чернігів, ПЖР, 39, р/р 2600816100 в Укрінбанк, справа №4/143 б);

— товариства з обмеженою відповідальністю «Фірма «Севі ЛТД» (м. Чернігів, вул. Малиновського, 30, р/р 35707200092001 у АК ПАБ «Україна», справа № 4/142 б);

— товариства з обмеженою відповідальністю «Групус плюс» (м. Чернігів, вул. Промислова, 15, р/р 2600230548100 у Чернігівській дирекції УСБ, справа № 4/145 б);

— приватного виробничо-комерційного підприємства «Чернігів-нафтобуд» (м. Чернігів, вул. Шевченка, 103, р/р 26008301830614 у Чернігівському Головному відділенні «Промінвестбанк», справа № 9/114 б);

— товариства з обмеженою відповідальністю «Науково-виробничий центр «Аякс-ЛТД» (м. Чернігів, ПЖР, 116/38, р/р 26009310000187 у Чернігівському відділенні КАБ «Демарк», справа № 4/129 б);

— закритого акціонерного товариства «Торгово-інвестиційна компанія «Пронтескс» (м. Чернігів, вул. Урицького, 39/806, р/р 2603930183048 у Чернігівському Головному відділенні «Промінвестбанк», справа № 9/117 б).

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В), за поданими заявами ДПІ у Харківському районі м. Києва, порушив справи про банкрутство:

— № 16/370-6, ПП «ЮК-3» (253091, м. Київ, вул. Троїцька, 6) ідентифікаційний код 21510320, р/р 26007308201 у акціонерному банку «Авторитет»;

— № 16/371-6, ТОВ «Ласка» (253091, м. Київ, вул. Харківське шосе, 168-К), ідентифікаційний код 21563925, р/р 2600867 у Харківській районній філії АКБ «Легбанк» м. Києва;

— № 15/297, ТОВ Фірма «ПК-плюс» (253068, м. Київ, вул. О. Кошнія, 9, кв. 189) ідентифікаційний код 21522470, р/р у Харківській районній філії АКБ «Легбанк»;

— № 9/84-996, ТОВ «Каро» (252131, м. Київ, вул. Столинінське шосе, буд. 35), ідентифікаційний код 23533495, р/р 260091017 у акціонерному поштово-пенсійному банку «Аваль»;

— № 15/339, ПП Фірма «Інтерконтракт» (252045, м. Київ, вул. Чапівське шосе, 98), ідентифікаційний код 04796332, р/р 26001001240 у Українському кредитному банку.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

До відома громадськості.

Товариство з обмеженою відповідальністю
«ПФГ Енергокомплекс-Україна»

звернулося до Національної комісії регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням за перегульованим тарифом електричної енергії по Україні.

Поштова адреса: 320030, м. Дніпропетровськ, вул. Артьома, 11
тел. (0562) 44-05-45,
тел./факс (0562) 32-08-30

«Приватне підприємство «Нафта-Умань» (інд. код 25658769) повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються ліквідаційною комісією протягом двох місяців за адресою: 281040, Хмельницька область, м. Шепетівка, вул. К. Маркса, буд. 57 «А».

Арбітражний суд м. Києва за заявами Державної податкової інспекції у Радянському районі м. Києва порушив справи про банкрутство:

1. Повного товариства «Синтезсервіс», справа № 15/338.

Адреса: м. Київ, пр. 50-річчя Жовтня, 2-б. Р/р № 26000010042 в АБ «Києво-Печерський банк», Код 24373881.

2. Товариства з обмеженою відповідальністю «БД Фортуна», справа № 15/337.

Адреса: м. Київ, вул. Щербаківська, 47-б. Р/р № 260083011 в АКБ «Національний кредит», МФО 320702, Код 25385739.

Майнові вимоги кредиторів та можливих санаторів подавати до Арбітражного суду м. Києва протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (252030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44в), порушив справу № 20/224 про банкрутство МП фірми «Ланстар» м. Київ (вул. 40 років Жовтня, 176); р/р 260051565 в АППБ «Аваль»; МФО 300335, код 13673427.

Кредиторам звертатись протягом місяця до арбітражного суду.

УКРАЇНЬСЬКА АКАДЕМІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ

оголошує конкурс до аспірантури за спеціальностями:

- ✓ світове господарство і міжнародні економічні відносини — 08.05.01;
- ✓ підприємництво, менеджмент та маркетинг — 08.06.02.;
- ✓ економіка торгівлі та послуг — 08.07.05.
- ✓ міжнародне право — 12.00.11.

Форма навчання — очна і заочна.

Навчання за кошти державного бюджету та юридичних і фізичних осіб.

Термін подачі документів до 30 вересня 1999 року.

Документи подаються за адресою: 252042, м. Київ-42, вул. Чигоріна, 57-а.

Довідки за тел. 269-21-56; 295-91-70.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ДІВА» (ідентифікаційний код 21441626) повідомляє про зменшення свого установчого фонду.

Претензії приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за адресою: 274007, м. Чернівці, Галицький шлях, 46-в, тел. 2-94-39.

В об'явленні о зібранні акціонерів ОАО «Харьковнефтепродукт» опублікованому в газеті «Голос України» № 123(2125) от 8.07.99 года пункт 2 надо читать: «О полномочиях членов Наблюдательного совета ОАО «Харьковнефтепродукт». Об избрании Председателя Наблюдательного совета и переизбрании члена наблюдательного совета ОАО.

Арбітражний суд Хмельницької області (280000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу про банкрутство № 1/121-Б ВАТ «Міжрайагропостач», 281630, Хмельницька обл., м. Городок, вул. Станційна, 5, р/р 26004200414001 в Городоцькому відділенні АПБ «Україна», МФО 315052, код ЄДРПОУ 00908231.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця.

Арбітражний суд Харківської області (310022, м. Харків, пл. Свободи, Держпром, 8 під'їзд) порушив справу № Б-3176-72 про банкрутство приватної фірми «Авангард» (юридична адреса: 310022, Харків, 22, пр. Правди, 5, кв. 17-е, п/р 2600201681597 в Укресімбанку м. Харкова, МФО 351681, ЗКПО 19362160).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Арбітражний суд Житомирської області (262014, м. Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25) порушив справу № 170 «Б» про банкрутство малого спільного підприємства фірма «Фортуна» (262014, м. Житомир, вул. Московська, 12, р/р № 26006077601 в УСБ м. Житомира, МФО 311372, код 13550972).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом одного місяця, з дня опублікування цієї об'яви.

Арбітражний суд Вінницької області (287100, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу про банкрутство:

— № 354/5 — Шпиківського МП «Темп» (288121, смт Шпиків, вул. Миру, 23, Тульчинського району Вінницької області, р/р 26003200072001 в Тульчинському відділенні банку «Україна», МФО 302311);

— № 156/10-246 — Малого колективного ремонтно-будівельного підприємства «Авангард» (288300, м. Тульчин Вінницької області, вул. Петровського, 33, р/р 26006200347001 в Тульчинському відділенні банку «Україна», МФО 302311);

— № 142/10-193 — ВАТ «Тульчинське підприємство «Тваринник» (288300, м. Тульчин Вінницької області, вул. Леніна, 67, р/р 26002200437001 в Тульчинському відділенні банку «Україна», МФО 302311);

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

У номер

✓ **Сімферополь**

З іменем Вернадського

Ініціатива керівництва Сімферопольського університету перетворити вуз на Таврійський національний університет імені Володимира Вернадського, котрий був його першим ректором, знайшла підтримку в Києві. Неодовзі у Кримській альма-матер відбудуться якісні зміни: фінансування встановлюється окремим рядком у бюджеті, враховуючи місцеву специфіку буде переглянуто структуру вузу. Поруч з дев'ятнадцятьма класичними спеціальностями з'являться нові. В. о. ректора Микола Багров переконаний: «одержання нового статусу розширить можливості університету».

Приз курчатами

Несподівано зеконював цілу пенсію учасник війни з села Зарічного Краснопольського району Криму Валерій Олександрович Матвеев, прийшовши купити курчат у держплемгоспозаводі ім. Фрунзе Сакського району. Серед курчат, яких він вибрав, виявилось і мільйонне, виведене в інкубаторі підприємства за перше півріччя. Це адвiчі більше, ніж на цей час минулого року. З цієї нагоди ветеранові, який так адало вибрав час для купівлі, вручили сюрприз — корзинку з півсотнею курчаток.

✓ **Вінниця**

Дочекалися...

Прокуратурою Вінницької області виявлено чимало порушень Закону «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні». Як показала перевірка, найчастіше порушуються терміни розгляду заяв родичів репресованих. Такі факти виявлено в третині районів. Є випадки, коли комісії з питань поновлення прав реабілітованих «відновлюють» справедливості більше року. Для усунення таких порушень прокуратурою внесено дев'ять подань і приписів. Заодно опротестовано чотири незаконних рішення комісій. У минулому і нинішньому році органами прокуратури переглянуто 637 архівних карних справ майже на одну тисячу репресованих. 268 з них реабілітовано. Троє дочекалися цього дня за життя.

✓ **Луцьк**

У село — на заробітки

Шанс отримати хоч якесь тимчасове заняття одержали безробітні Луцька. Миська біржа праці почала направляти їх на «багаті» села, де вони прополують цукрові буряки, городину, а дехто навіть порастає біля громадської худоби. Така тимчасова зайнятість вигідна тим, що не позбавляє непрацевлаштованих допомоги з безробіття. Понад 600 лучан задіяні на громадських роботах на селі. І кількість бажаючих збільшується. Адже нині на одне стабільне робоче місце претендує майже сто безробітних волинян. Жаль тільки, що «багаті» села на Волині можна поразувати на пальцях.

✓ **Фотофакт**

Спека

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

Слово про вчителя.

Нині в журналістському, діловому і політичному середовищі навряд чи знайдуться люди, які не знали б,

хто він. Зрозуміло, ставлення до Анатолія Захаровича не може бути однозначним, бо, як і будь-яка особистість, він має власні погляди, життєві принципи, позицію, які не всім подобаються і не однаково сприймаються. Але, як кажуть, не судить і не буде судимі. Ще зовсім недавно я сам сидів на студентській лаві. Анатолій Захарович часто наголошує: хотів би виростити нову генерацію журналістів, які були б розкуті, позбавлені ідеологічних комплексів, об'єктивно відображали життєві реалії та працювали на розбудову

65 років виповнилося вчора директору Інституту журналістики Київського університету імені Тараса Шевченка, професору, академіку Анатолію Москаленку

нашої держави, а також несли іскру добра і теплоти людям. Тож не дарма кажуть, що журналістика — це не професія, а спосіб життя. Кожний студент відчуває ауру директора, а тому знає, що завжди може прийти до нього по пораду чи допомогу, як до батька, і під час навчання, і по закінченні.

Тож усе журналістське братство бажає вам, Анатолію Захаровичу, міцного здоров'я, виростити ще не одне покоління журналістів та здійснити задумане.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Олійне роздоріжжя

Коментар

(Початок на 1-й стор.).

Приводом до пертурбацій стали наміри Державного комітету з харчової промисловості та асоціації «Укролія» уникнути дефіциту олії на внутрішньому ринку. Торік, мовляв, через негоду та недотримання агротехнологій стратегічного насіння отримали негусто. А соняшник — певне, єдина сільськогосподарська культура, що має стійкий попит на світовому ринку. Падіння курсу гривні у вересні 1998 року, неврожай стратегічної культури у Франції (привідному західноєвропейському виробнику) та запровадження ліцензування експорту з Росії сприяли вивезенню ледь не половини збіраного в Україні соняшнику за кордон.

Аналогічна ситуація і з іншими олійними: торік вивезено 60% насіння ріпаку, 75% — ріжжю, 96% — льону, експортовано власної сої на 1252 тис. доларів (тоді як імпортовано на 2891 тис. доларів!).

Так само потрапило до іноземного споживача і 53% виробленої нашою промисловістю олії. Тепер її бракує: усі вітчизняні олієжиркомбінати простоюють. Тому незабаром цей продукт може добряче укустити покупця ціною. Та це лише верхівка айсберга. Через дефіцит сировини — нерафінованої олії — оснащені сучасним імпортом устаткуванням потужності з виробництва маргаринової продукції, за даними асоціації «Укролія», ви-

користовуються на 26,9%, майонезу — на 22%, мила туалетного — на 1,8%, господарського — на 12%. У той самий час лише за останній рік у 2,5 рази збільшилися обсяги ввезення жирової продукції, у 5 разів — маргарину.

Прибічники олійного вливання стверджують: закордонна сировина завантажить переробні потужності, підуть відрахування до бюджету, люди отримають зарплату. Та й вітчизняні мило і маргарин не завадять.

Дехто з супротивників намагання за рахунок імпорту реанімувати вітчизняні підприємства пов'язує з прийдешніми виборами. Точніше, з бажанням легітимної влади поповнити Пенсійний фонд та підкорегувати в бік зростання виробничі показники. Не виключено, стверджують вони, що після імпорту цукру-сирцю і сирі олії такий геніально простий спосіб завантаження власних потужностей візьмуть на озброєння й інші галузі. Чому, скажімо, «Укрм'ясу» не розробити проект закону чи постанови про безмитне ввезення м'яса чи худоби з-за кордону? Адже м'ясокомбінати та ковбасні цехи теж простоюють. Так само, керуючись добрими намірами захисту вітчизняного виробника, можна господарувати під гаслом: польське вугілля — теплоелектростанції, американську кукурудзу — худобі, заборонне сало — народу. І взагалі, чи не доречніше просто переробляти олійне насіння на вітчизняних потужностях?

Є над чим замислитися...

Галина КВІТКА.

Спортивний кур'єр

Футбол

Завершився чемпіонат світу серед жінок, який відбувся у США. У фінальному матчі зустрілися збірні Китаю і США. Основний час — 0:0. Пенальті краще пробити американки — 5:4 — і стали чемпіонками світу. І в боротьбі за бронзові медалі було зафіксовано нульову нічию. Так зіграли переможниці попереднього чемпіонату — футболістки Норвегії і команди Бразилії. Точнішими у виконанні пенальті були бразилійки.

Позавчора в Парагваї відбулися два завершальні чвертьфінальні поєдинки 39-го розіграшу Кубка Америки: Чилі — Колумбія — 3:2, Бразилія — Аргентина — 2:1. Отже, у півфіналах зустрінуться: Чилі — Уругвай, Бразилія — Мексика.

Минулої суботи в Києві фінішував четвертий міжнародний юнацький футбольний турнір «Оболонь-99», в якому змагалися 42 команди з Росії,

Латвії, Естонії, Молдови та України. Організатори — тренер школи «Зміна» Григорій Матієнко і майстер спорту міжнародного класу, колишній форвард київського «Динамо» Віктор Хлус.

У турнірі 11-річних футболісти московського ЦСКА взяли гору над кременчуцьким «Кременем» — 2:0. Фінал у 13-річних розіграли представники Росії — ЦСКА (Москва) і «Вагонник» (Краснодар). Кращими виявилися москвичі — 4:0.

А головним вважався фінал команд 15-річних. Київська «Зміна», яку готує Григорій Матієнко, виграла 1:0 у збірної клубів Росії. Єдиний гол у ворота росіян забив Михайло Слободян — син відомого в минулому гравця київського «Динамо» Петра Слободяна. До речі, Михайла було відзначено і призом найкращого гравця турніру.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Благодійність

Овочі від віруючих

Церква дає не лише духовну їжу, але й цілком реальну

Вже восени зможуть в цьому переконатися мешканці Броварського району Київської області. Саме тут здійснюється пілотний проект забезпечення нужденних овочами, вирощеними за участю парафіян Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів Київської місії в Україні.

Знайшовши з допомогою місцевої райдержадміністрації міцне фермерське господарство, парафіяни запропонували взаємовигідні умови: ми закуповуємо насіння, гербіциди та хімічні засоби захисту рослин, а ви сієте, садите та обробляєте поле. Вирощене — ділимо. Своєю частиною врожаю фермер може розпоряджатися як завгодно.

А те, що належатиме віруючим, буде розподілено між організаціями, котрі не можуть похвалитися достатком: Центр для престарілих в селі Семиполки, Центральна та дитяча лікарні Броварського району й деякі нужденні віруючі Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів.

Загалом було засіяно та засаджено 11 гектарів раніше пустуючої землі. З них 4 га — морквою, стільки ж — столовим буряком та 3 гектари — капустою. Можливо, не так вже й багато, але це лише початок проєкту. На який, до речі, було виділено 9 тисяч доларів. Але окрім матеріальної підтримки парафіяни надаватимуть й посильну допомогу під час збирання овочів. Якщо здійсниться все заплановане, то цей проєкт буде розширено. І вже наступного року «овочеву» допомогу від віруючих отримають ще більше людей.

Оголошення

Вниманию руководителей, юристов, бухгалтеров, работников отделов кадров

Высылается после предварительной оплаты

Научно-практический комментарий к законодательству Украины о труде

Книга издана в двух томах объемом 1500 стр. на русском языке. Книга представляет собой постановочный комментарий к Кодексу законов о труде Украины, в котором учтено содержание всех законодательных актов Украины о труде. По поводу приобретения книги обращайтесь по адресу:

335011, Севастополь, ул. Гоголя, 2, к. 606, Институт юридических исследований; тел.: (0692) 55-36-58, 37-43-17; 55-04-98; факс: (0692) 55-36-58. Код ОКПО 30026391, р/с 26007883 в СФ АПИБ «Аваль», МФО 324504.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ. Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ. Редактори: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позиції авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 236894.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Зам. 0311126. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року. Адреса ВР України: 252019, м. Київ, вул. М. Грушевського, 5. Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62. E-mail: sekret@golos.rel.com